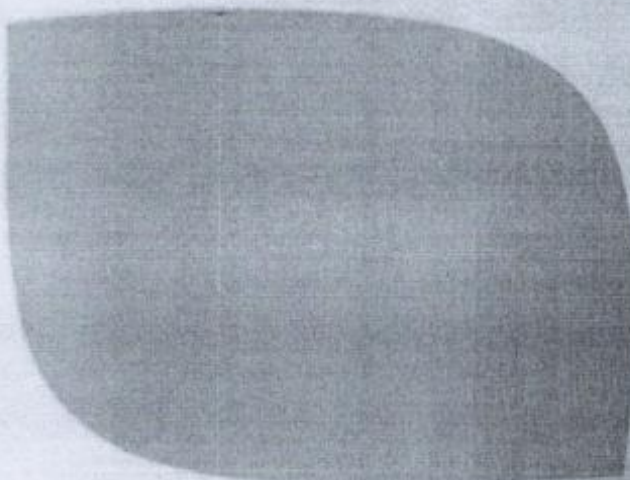

Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Չեռնարկայ «ՓԱՌԻՆ ԵՆՈՒՄ» ՍՊԸ
[Signature]
02685538

Աշակազ «ՆՈՎԱԼ» ՍՊԸ
[Signature]
«ՆՈՎԱԼ»
NOVAL
00181439
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱՅԻՆ ԿՐԹԱՆՈՒՅՑՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն-----	էջ 4
2. Հավելվածներ-----	էջ 4
3. Օգտագործվող հապավումներ-----	էջ 5
4.Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը-----	էջ 5-8
5.Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննության գործընթացների վերաբերյալ-----	էջ 9
6. Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը-----	էջ 9
7. Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը-----	էջ 11
8. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը-----	էջ 11
9. Շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը-----	էջ13
9.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը-----	էջ14
9.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն-----	էջ15
9.3. Կլիմա և օդային ավազան-----	էջ15
9.4. Օդային ավազան-----	էջ19
9.5 Հողային ռեսուրս-----	էջ 19
9.6.Ջրային ռեսուրս-----	էջ 20
9.7. Կենսաբազմազություն-----	էջ21-25
9.8. Պատմության և մշակութային հուշարձաններ-----	էջ 25
9.9. Հատուկ պահպանվող տարածքներ-----	էջ 27
9.10. Սոցիալ-տնտեսական-----	էջ 28
10. Աղմուկ և թրթռում-----	էջ 29
11. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը և շահագործման փուլում կայանի տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները-----	էջ 29
11.1. Արտադրական հզորություններ-----	էջ 29
11.2. Անվտանգություն-----	էջ 31
11.3. Պաշտպանություն և լուսավորություն-----	էջ 31
11.4. Ցանկապատում-----	էջ 31
12. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը-----	էջ 34
12.1. Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ-----	էջ 34
12.2. Օդային ավազան-----	էջ 34
12.3.Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր-----	էջ 34
12.4.Հողային ռեսուրսներ-----	էջ 35
12.5.Կենսաբազմազանություն-----	էջ 35
12.6.Թափոններ-----	էջ 36
12.7. Լուսավորություն և ջեռուցում-----	էջ 36
12.8. Արտակարգ իրավիճակներ և աշխատանքային անվտանգություն-----	էջ 36
12.9. Սոցիալական-----	էջ 36
12.10. Բարեկարգում-----	էջ 36
13. Շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը-----	էջ 37
13.1.Օդային ավազան-----	էջ 37
13.2. Հողային ռեսուրսներ-----	էջ 37
13.3. Կենսաբազմազանություն-----	էջ 38
13.4. Ջրային ռեսուրսներ-----	էջ 38

13.5. Թափոններ-----	էջ 38
13.6. Աղմուկ և թրթռում-----	էջ 39
13.7. Արտակարգ իրավիճակներ-----	էջ 39
13.8. Աշխատանքի կազմակերպում և աշխատանքի անվտանգություն-----	էջ 39
13.9. Բարեկարգում-----	էջ 40
14. Շահագործման փուլ-----	էջ 40
Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան-----	էջ 42-50
Գրականություն-----	էջ 51

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Հայտ	Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում
Ձեռնարկող	« Դիզափայտ » ՍՊԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն	Ք. Երևան Աբովյան 22 Ա, բն. 45
Ձեռնարկողի փաստացի գործունեության հասցեն`	Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի Գայի փողոց 85 հողամաս
Ձեռնարկողի հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	հեռ. +374 44 000010 hashvapah_SV@mail.ru
Պատվիրատու	Կապալառու` «Փաուեր Էներջի» ՍՊԸ, իրավաբանական հասցեն է` Ք. Երևան Աբովյան 22Ա, բն. 45:
Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը	Արագածոտնի մարզի Թալին համայնք
Աշխատանքային նախագծի մշակող	« Դի Էներջի » ՍՊԸ
Գնահատման հայտի նախագծող	«Նովալ»ՍՊԸ
Հայտի մշակող ընկերության հասցե, հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	Ք. Երևան, Բրյուսովի 6 (012)21-10-01, (093)39-77-60 noval-llc@outlook.com

2. Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականը

Հավելված 2. Էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա

Հավելված 3. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

Հավելված 4. ՀԷՑ-ի կողմից տրված էներգամատակարարման տեխնիկական պայմանը

Հավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, տեսաձայնագրություն, մասնակիցների ցանկ

Հավելված 6. Թալինի համայնքապետարանի քաղաքապետարանի նախնական համաձայնությունը

3. Օգտագործվող հապավումները

ՇՄԱԳ՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում **ՍՊԸ՝** սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն **ՕԳ՝** օդային գիծ **ՏԵ՝** տրանսֆորմատորային ենթակայան **ԲՅՊՏ՝** բնության հատուկ պահպանվող տարածք **ԲՍ՝** բաշխիչ սարք **ԲԲՍ՝** բաց բաշխիչ սարք **ԿՎտ՝** կիրվատտ **ԿՎԱ՝** կիրվոլտ-ամպեր **ԱՅԿՈՒ՝** Առավելագույն հզորության կետի ուրվակ **ՄԲՖՎԿԽ՝** միաթյուրեղ ֆոտովոլտային վահանակների խումբ

4.Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014)– Կարգավորում է նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Ներառում է նախատեսվող գործունեության 3 կատեգորիա՝ «Ա», «Բ», «Գ»՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Համաձայն օրենքի իրականացվում է նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, որից հետո տրվում է եզրակացություն:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (1994թ.)–Կարգավորում է մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովման, մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցման ու կանխման բնագավառում հասարակական հարաբերությունները: Նպատակն է կանխել և վերացնել մթնոլորտային օդի աղտոտումը, դրա վրա մյուս վնասակար ներգործությունները, ինչպես նաև իրականացնել միջազգային համագործակցություն մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում: Համաձայն օրենքի՝ իրականացվում է մթնոլորտային օդի պահպանության համալիր միջոցառումների ծրագրի հաստատումը, սահմանվում է մթնոլորտային օդի աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվները, մթնոլորտային օդի աղտոտող նյութերի

սահմանային թույլատրելի արտանետումների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի մակարդակների նորմատիվների մշակման ու հաստատման, արտանետումների պետական հաշվառման կարգեր և այլն:

«Պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եվ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (1998թ.) -Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (1999թ.) – Ապահովում է բուսական տեսակների (ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (2000թ.)–Սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001թ.) - Սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսավարման տարբեր կազմակերպա-իրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը: Կարգավորում է հողային պաշարների կառավարման, տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման բնագավառում պետական քաղաքականության ուղղությունների սահմանումը, հողային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի

ընդունումն ու դրանց կատարման վերահսկողությունը, հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության դասակարգումը, հողի մոնիթորինգի, հողաշինարարության, հողերի հետազոտմանն ուղղված գործունեության լիցենզավորման միասնական սկզբունքների սահմանումը և այլն:

«Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք (2001թ.) - կարգավորում է ՀՀ Էներգետիկայի բնագավառում պետական քաղաքականության սկզբունքները և սահմանում է դրանց կիրառման մեխանիզմները:

«Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ.) - Սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

«Էներգախնայողության և վերականգնվող Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք(2004թ.)– Կարգավորում է ՀՀ պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց փոխհարաբերությունները Էներգախնայողության և վերականգնվող Էներգետիկայի ոլորտում գործունեություն իրականացնելիս, մասնավորապես, Էներգախնայողության և վերականգնվող Էներգետիկայի ոլորտի պետական (ազգային, նպատակային) ծրագրերի մշակումը, ընդունումը և իրականացումը, Էներգակիրների արդյունավետ օգտագործման ուղղությամբ պետական ծրագրերով իրականացվող աշխատանքների կազմակերպումը և համակարգումը, ՀՀ տնտեսության զարգացման պետական ծրագրերում, համայնքների զարգացման քառամյա ծրագրերում, ինչպես նաև 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմասով ընկերությունների զարգացման ծրագրերում Էներգախնայողության պահանջների ընդգրկումը, սեփական վերականգնվող Էներգետիկ ռեսուրսների առաջնահերթ ու արդյունավետ օգտագործման խթանման տնտեսական ու իրավական մեխանիզմների մշակման ու կիրառման ապահովումը՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, Էներգախնայողության ծրագրերում և վերականգնվող Էներգետիկայի ոլորտում միջազգային համագործակցությանն աջակցումը:

ՀՀ կառավարության որոշումներ

- ❖ **ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N1325-Ն որոշում՝** «Հանրային ծանուցման եվ քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N72-Ն որոշում՝** «ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»:

- ❖ **ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N71-Ն որոշում**՝ «ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 14.08.2008 թ. N 967-Ն որոշում**՝ «ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 02.11.2017 թ. N 1404-Ն որոշում**՝ «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը եվ հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ ՀՀ կառավարության 20.07.2006թ. N1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 8 սեպտեմբերի 2011 թվականի 08.09. 2011թ. N1396-Ն որոշում**՝ «ՀՈՂԻ ԲԵՐՐԻ ՇԵՐՏԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 19-Ի N 1622-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ԵՎ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ 12-Ի N 286-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. N781-Ն որոշում**՝ «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 29 մայիսի 2002թ. N628 որոշում**՝ «Հայաստանի հանրապետության Արագածոտնի մարզի պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին»:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ. N 967-Ն որոշում**՝ «Հայաստանի հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»:

5. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Հայաստանում Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը իրականացվում է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ.- ի օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) համաձայն: Գործունեություն, որը կարող է ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի, գործունեությունները դասակարգվում են 3 կատեգորիաների՝ Ա, Բ և Գ: Արևային կայանի հետ կապված գործունեությունը ներառված է Գ կատեգորիայի մեջ, եթե կայանի զբաղեցրած տարածքը լինի 40 հա և ավելի:

«Դիզափայտ» ՍՊԸ արևային կայանը զբաղեցնում է 8 հա տարածք և համաձայն Օրենքի ենթակա չէ ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության: Միաժամանակ համաձայն Օրենքի՝ փորձաքննության ենթակա է բարձրավոլտ օդային գծերի(ՕԳ) կառուցումը՝ 110կՎ և ավելի հզորության: Օդային գծի կառուցումը ենթակա է փորձաքննության՝ «Բ» կատեգորիայի ընթացակարգով:

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ արևային կայանը բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծին միանալու է մինչև **20մ երկարությամբ 110կՎ էլեկտրահաղորդման գծով**, ուստի սույն հայտը դասվում է «Բ» կատեգորիայի՝ համաձայն Օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ կետի գ. ենթակետի:

6. Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը

Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2020թ. ապրիլի 1-ի № 113Ա որոշման համաձայն՝ «Դիզափայտ» ՍՊ ընկերությանը տրամադրվել է 5ՄՎտ հզորությամբ LE №0681 էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա՝ մինչև 2042թ. ապրիլի 2-ը գործողության ժամկետով: Այն տեղակայվելու է Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում՝ «Դիզափայտ» ՍՊ ընկերությանը սեփականության(N 290320021-02-0008) իրավունքով պատկանող հողատարածքում (Հավելված 1):

Նախագծի կազմման համար հիմք է հանդիսացել ՀՀ Արագածոտնի մարզի Թալինի համայնքապետարանի կողմից տրված նախագծման թույլտվությունը (ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք), վերջինիս համար հիմք հանդիսացող տարածքի սեփականության վկայականը, տեղանքի հատակագիծը, տեղազննման արդյունքները, տեղագրական հանույթը (Հավելված 3):

Արևային ֆոտովոլտային
կայանի տարածք

7.Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը

Հայաստանն ունի արևային էներգիայի մեծ ներուժ (1մ² հորիզոնական մակերևույթի վրա արևային էներգիայի հոսքի միջին տարեկան արժեքը կազմում է 1720 կվտժ/մ², իսկ հանրապետության տարածքի մեկ քառորդն օժտված է տարեկան 1850 կվտժ/մ² ինտենսիվությամբ արևային էներգիայի պաշարներով):

Նախատեսվող արևային կայանի նպատակը էլեկտրաէներգիայի արտադրությունն է: «Դիզափայտ» ՍՊ ընկերությունը դիտարկում է արևային էլեկտրակայանի արտադրած էներգիայի վաճառքը երկարաժամկետ ժամանակահատվածում: Այն էներգետիկ համակարգի կայունությանը նպաստող ծրագիր է, ինչպես նաև այլընտրանքային էներգետիկայի ոլորտում ներդրում, որը դրական ազդեցություն կունենա երկրում տնտեսական, բնապահպանական, էներգետիկ և ռազմավարական ուղղությունների զարգացման վրա:

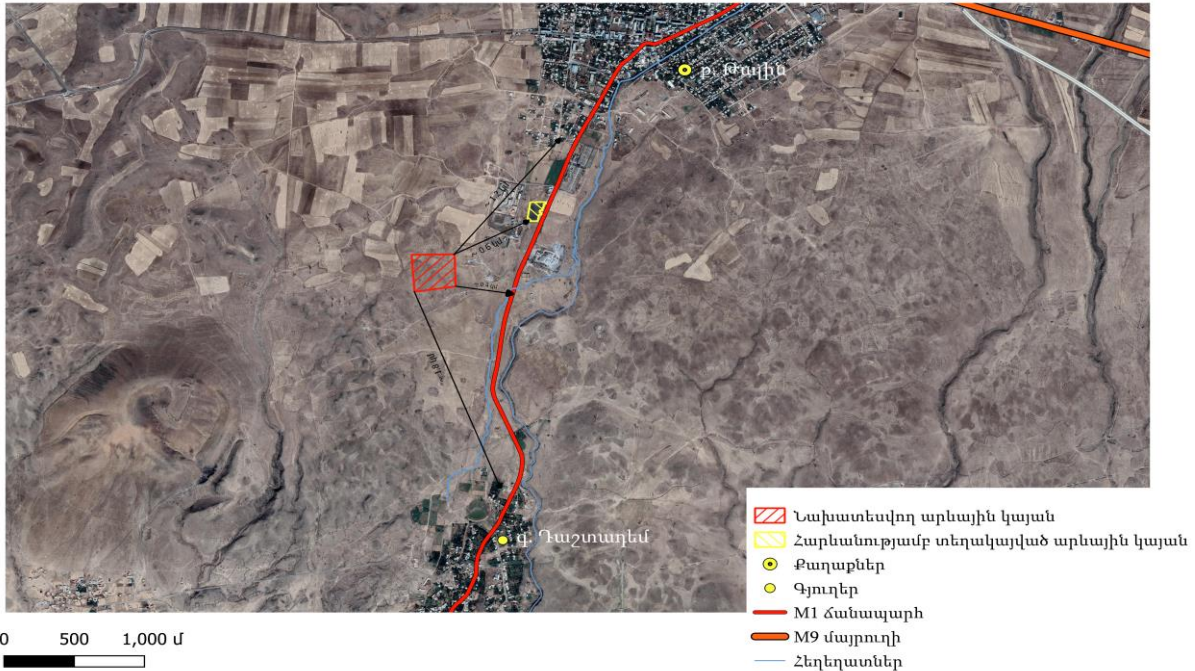
8.Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը

Կայանը տեղակայված է լինելու «Դիզափայտ» ՍՊԸ-ին պատկանող Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի Գայի փողոց 85 հողամասում, զբաղեցնելու է 8 հա տարածք: Համաձայն սեփականության վկայականի ընկերության տարածքը կազմում է 15.2555հա: Մնացած 7.2555հա-ը մնալու է կառուցապատումից ազատ տարածք:

Համաձայն անշարժ գույքի նկատմամբ պետական գրանցման վկայականի՝ հողի նպատակային նշանակությունը էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների է, գործառնական նշանակությունը՝ էներգետիկայի:

Նախատեսվում է 5 ՄՎտ պիկային դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային կայանի տեղակայում Թալին համայնքի վարչական տարածքում, Գայի փողոցին զուգահեռ հատվածում՝ դեպի Դմասար համայնք: Տեղական աշխարհագրական կոորդինատներն են՝ հյուսիսային լայնության 40022'04.2" և արևելյան երկայնության 43051'24.1":

Իրադրության սխեմա

Արևային կայանի տեղաբաշխման վայրը որոշված է հողատարածքի սեփականատիրոջ որոշմամբ, հաշվի առնելով տվյալ տարածքում արևային ճառագայթման տվյալները, ընկերության զարգացման պլանները:

Տեղանքում գլոբալ հորիզոնական ճառագայթումը մոտ 1536 կՎտ-ժ/մ² է: Տարվա մեջ անարև օրերի քանակը 37 օր է: Առավելագույն դրական և բացասական ջերմաստիճանները համապատասխանաբար՝ +38°C և -26°C է: Օրվա մեջ առավելագույն տեղումները (ձյուն) 27 մմ է (փետրվար): Քամու գերակշռող ուղղությունը ամբողջ տարին հյուսիսային է: 25 տարվա մեջ 1 անգամ հնարավոր քամու առավելագույն արագությունը 26մ/վ է: Օդի հարաբերական բացարձակ խոնավությունը՝ 66%:

Գործունեության իրականացումը կատարվելու համաձայն՝ «ՀԷՑ»ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի (Հավելված 4):

Նախատեսվող գործունեության տարածքը կառուցապատված չէ, բացակայում են շենք-շինությունները: Առկա է միայն 5-6մ չափերի պահակակետ: Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներում ենթակառուցվածքները՝ ճանապարհներ, էներգամատակարարման, գազամատակարարման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերը բացակայում են: Գործունեության ենթակա տարածք հնարավոր է մոտենալ 300-500մ երկարությամբ գրունտային ճանապարհով: Տարածքին մոտ 400մ հեռավորության վրա գտնվում է Մ1 հանրապետական նշանակության ճանապարհը:

Գործունեության վայրից՝ մոտ 600մ հեռավորության վրա գտնվում է այլ արևային

կայան:

Գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում են գրունտային ջրերը և քաղցրահամ ջրի աղբյուրները, իսկ մոտակա մակերևութային ջրային ռեսուրսը Մաստարա գետն է, որը Նախատեսվող գործունեության տարածքից գտնվում է մոտ 7 կմ հեռավորության վրա:

Նախատեսվող գործունեության վայրին մոտ գտնվող մոտակա բնակավայրերն են Դաշտամեջը՝ 1,8կմ և Թալին համայնքը՝ 1,2 կմ:

Գործունեության տարածքին ամենամոտ բնության հուշարձանը Արագածի ալպիական արգելավայրն է՝ մոտ 4կմ բարձրության վրա: 500մ հեռավորության վրա՝ Թալին-Դաշտադեմ ճանապարհին կից գտնվում է պատմամշակութային հուշարձանը՝ Թալինի քարավանատունը:

Արևային կայանի համար հայցվող տարածքում հետազոտությունը ցույց է տվել, որ խոտածածկը գրեթե բացակայում է, տարածքը երկար տարիներ օգտագործվել է որպես արոտավայր և ամեն տարի գործնականում գերարածեցվել է:

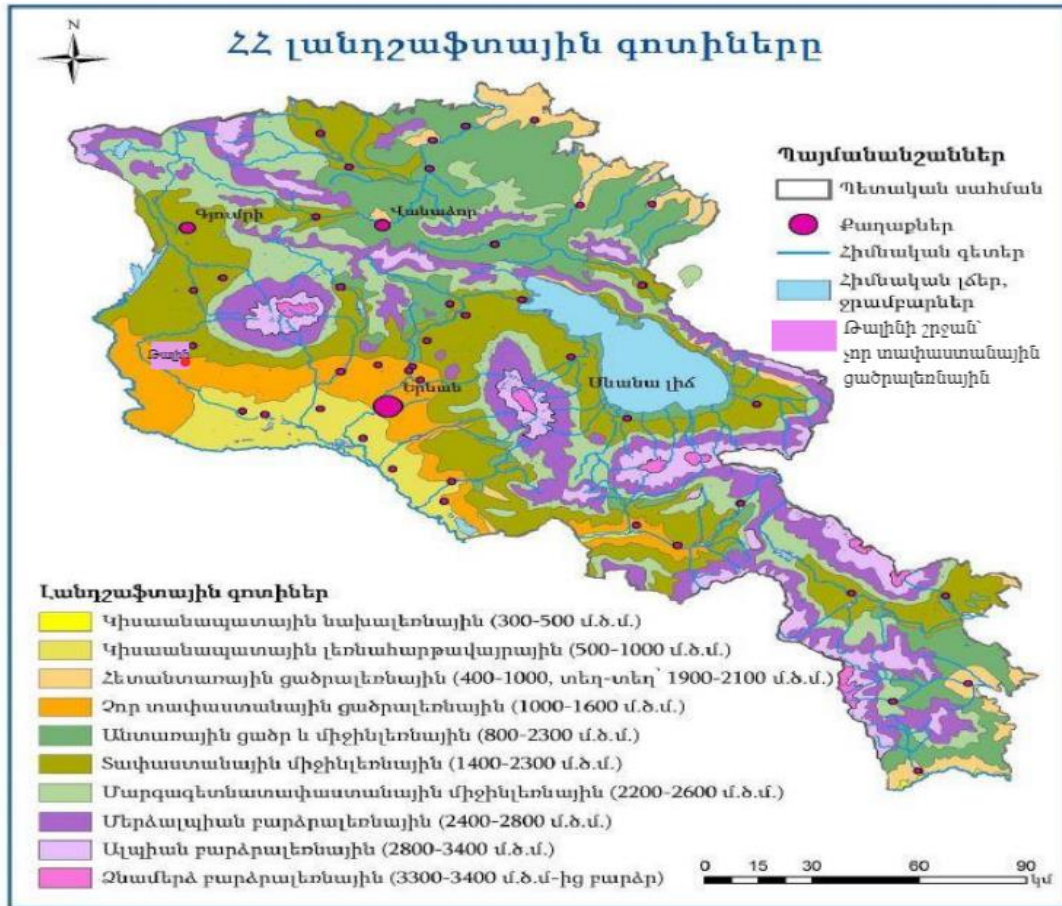
Տարածքին բնորոշ են մուգ շականակագույն, ավազախճային, տեղ–տեղ կարբոնատ-ցեմենտացված հողերը՝ մասնակի խոտածածկով: Հարակից տարածքներն ազատ արոտավայրեր են: Հողերի կազմին բնորոշ է ֆոսֆորով և կալիումով թույլ հագեցվածությունը:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքերում ներառված բուսական և կենդանական տեսակները բացակայում են:

9. Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանի շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը.

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքում: Թալին համայնքը գտնվում է Արագած լեռան հարավ-արևմտյան ցածրադիր լանջերին՝ Արտենի լեռան մոտ, ծովի մակարդակից 1585մ բարձրություն վրա: Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից բնութագրվող տարածքը ներկայացնում է միջին բարձրության լեռնային հարթություններ, որին բնորոշ է լավաներով ծածկված սարավանդները և ձորակներով կտրտված լանդշաֆտը՝ կազմված է մի շարք չորրորդական լավային հոսքերից: Դրանցից մեկը տարածված է նաև ներքին Թալինի մատույցներում, իսկ լավային հոսքերի վրա տարածված են տուֆային նստվածքները: Բնական լանդշաֆտները ներկայացված են չոր տափաստաններով և $3^{\circ}\div 5^{\circ}$ մակերևութային թեքություններով:

ՀՀ լանդշաֆտային գոտիները

9.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը: Համաձայն գոյություն ունեցող տեղեկատվական աղբյուրների՝ տարածաշրջանը վերևից-ներքև ներկայացված է գրունտների հետևյալ տարատեսակներով.

Շերտ – 1 Լիցքեր՝ կազմված խճից, խճավազից և կավավազների խառնուրդից

Շերտ – 2 Տուֆեր՝ կարմիր-վարդագույն երանգի, տեղ-տեղ խճային հատիկային կազմովությամբ:

Տեղանքի ինժեներատեխնիկական պայմանները գնահատվում են բարենպաստ նախագծվող արևային կայանի կառուցման համար: Նախագծվող տարածքում բացակայում են շինարարության և կառուցվածքների վրա ազդող բնական երևույթները (սողանքներ, կարստ, փլուզումներ և այլն): Հիդրոտեխնիկական տեսակետից, քանի որ հրաբխածին կազմավորումները բնութագրվում են ճեղքավորվածությամբ և ծակոտկենությամբ, ուստի

դրանց բնորոշ է բարձր ջրատարությունը: Տեղանքում ստորերկրյա ջրերի ձևավորումը կատարվում է մթնոլորտային տեղումների ներծծմամբ և դրանց լավատակ հնահուններում կուտակվելով: Ուսումնասիրությունների արդյունքում բնութագրվող տեղանքում գրունտային ջրերը մինչև 8.0մ խորություններում չեն հայտնաբերվել: Ըստ գրական աղբյուրների՝ գրունտային ջրերի ինֆիլտրացիան տեղի է ունենում ավելի խորը հորիզոններում, որոնց մակարդակները տատանվում են 120-150 մ խորություններում:

9.2 Երկրաբանություն: Համաձայն Արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2021թ. մարտի 31-ի 372-Ն հրամանով հաստատված ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի, սեյսմիկ գոտևորման քարտեզների և Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀՇՆ 20.04_ Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»-ի՝ Թալինի համայնքը գտնվում է սեյսմիկ առաջին գոտում, գրունտների հնարավոր սեյսմիկ արագացումները կազմում են $A=0.2-0.3g$:

Երկրաբանական կառուցվածքի և տեկտոնիկայի գոյություն ունեցող ուսումնասիրությունների համաձայն՝ բնութագրվող տեղանքի երկրաբանական կառուցվածքի ձևավորման գլխավոր գործոնը հրաբխային է, սարահարթը ձևավորվել է Արագած լեռան վերին պալեոգենյան գործունեության հետևանքով լեռան օջախից դուրս եկող ժայթքումից: Հրաբխային համալիրները ներկայացված են անդեզիտա-բազալտներով, դացիտներով, տուֆերով և տուֆոլավաներով, որոնք ծածկված են էրոզիոն գոյացությունների շերտերով: Դրանք հիմնականում կենտրոնական տիպի չորրորդական առաջացումներ են: Ռեիեֆին բնորոշ են հրաբխաէրոզիոն ձևերը, մակերևույթի խիստ կտրտվածությունը, ինչպես նաև ֆիզիկական ակտիվ հողմնահարությունը:

9.3 Կլիման և օդային ավազանի իրավիճակը: Արագածոտնի մարզի և հատկապես նախատեսվող գործունեության տարածքին բնորոշ է չոր ցամաքային կլիման: Հունիսին օդի միջին ջերմաստիճանը տատանվում է 20-24°C միջակայքում: Առավելագույն ջերմաստիճանը հասնում է 38°C: 10°C-ից բարձր ջերմաստիճանով օրերի թիվը կազմում է 180-200 օր: Հունվարին օդի միջին ջերմաստիճանը տատանվում է -4 -6°C միջակայքում: Կայուն ձնածածկույթը պահպանվում է միջինը 1-3 ամիս: Առանց սառնամանիքի օրերի թիվը տատանվում է միջինը 200-240 օրերի միջակայքում: Տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 300-400 մմ, որոշ դեպքերում՝ 400-550 մմ: Տարեկան գոլորշուհանությունը 900-1100 մմ է և օդի միջին հարաբերական խոնավությունը տատանվում է 40%-ից (ամռանը) 75% (ձմռանը): Քամիների ուղղությունները հիմնականում հյուսիսային և հյուսիս-արևելյան են:

Օդի ջերմաստիճանը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Միջին ջերմաստիճանն ըստ ամիսների, °C												Միջին տարեկան, °C	Բացարձակ նվազագույն, °C	Բացարձակ առավելագույն, °C
		Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Թալին	1637	-5,2	-4,0	0,6	7,6	12,1	16,4	20,7	20,8	16,5	10,1	3,3	-2,9	8,0	-26	38

Օդի հարաբերական խոնավությունը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %															
	ըստ ամիսների													Միջին	Միջին ամսական ժամը 15-ին	
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	ամենացուրտ ամսվա, %		ամենաշոգ ամսվա, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Թալին	76	75	68	64	67	61	56	55	55	64	72	77	66	69	36	

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի, օրերևութաբա- նական կայանի անվանումը	Տեղումների քանակը $\frac{\text{միջին ամսական}}{\text{օրական առավելագույն}}$, մմ													Ձնածածկույթ		
	ըստ ամիսների													Առավելագույն տամսօրյա կայանի բալանդությունը,	Տարվանց ձնածածկույթի օրերի քանակը	Ձյան սեջ ջրի առավելագույն քանակը
	Հուն-վայր	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հուն-վիս	Հուլ-իս	Օգոստոս	Սեպ-տեմ-բեր	Հոկ-տեմ-բեր	Նոյեմբեր	Դեկ-տեմ-բեր	14			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
Թալին	25	27	37	57	79	52	32	22	20	35	28	24	438	64	4	137
	18	25	38	32	37	63	41	52	67	36	50	19	67			

Քամի

Բնակավայրի, օրերևութաբանական կայանի անվանումը,	Միջին տարեկան մթնոլորտային ձնշումը,	Ամիսներ	$\frac{\text{Կրկնելիությունը, \%}}{\text{Միջին արագությունը, մ/վ}}$ ըստ ուղղությունների								Անհող մու-թյունների կրկնելիությունը,	Միջին ամսական արագու-թյունը, մ/վ	Միջին տարեկան արագու-թյունը, մ/վ	Ուժեղ քամի-ներով (≥ 15 մ/վ) օրերի քանակը	Հաշվարկային արագու-թյունը, մ/վ, որը հնարավոր է մեկ անգամ «ո» տարիների ընթացքում
			Հյուսիսային (Հս)	Հյուսիսարևելյան (ՀսԱրվ)	Արևելյան (Արլ)	Հարավարևելյան (ՀվԱրվ)	Հարավային (Հվ)	Հարավարևմտյան (ՀվԱրմ)	Արևմտյան (Արմ)	Հյուսիսարևմտյան (ՀսԱրմ)					

նումր	(հՊա)										%				25	50	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Թային	834,9	հունվար	29	9	13	27	11	3	3	5	50	1,5	1,9	49	26	29	31
			2,4	2,2	2,6	2,9	2,1	2,2	2,6	3,6							
		ապրիլ	22	8	13	27	15	4	4	7	33	2,2					
			3,3	2,4	2,6	3,6	2,9	3,5	3,2	4,1							
		հուլիս	31	8	9	25	12	3	3	9	36	2,2					
			3,5	2,6	2,4	3,2	2,4	2,7	2,7	4,1							
		հոկտեմբեր	31	9	10	22	15	3	3	7	42	1,8					
			2,9	2,2	2,4	3,0	2,2	2,8	2,7	3,9							

Աղյուսակ 5.

Անարի օրերի քանակը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	ըստ ամիսների													Տարեկան
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Թային	7	6	5	3	1	0,5	0,06	0,1	0,1	2	4	8	37	

Աղյուսակ 6.

Արևափայլի տևողությունը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Տևողությունն ըստ ամիսների, ժամ													Տարեկան գումարային
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Թային	102	130	166	178	228	293	338	326	286	216	137	102	2502	

9.4 Օդային ավազան:

Օդային ավազանի աղտոտվածության մոնիթորինգային աշխատանքները կատարվում են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» (ՀՄԿ) ՊՈԱԿ-ի կողմից: Հաշվի առնելով այն, որ Թալին համայնքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումները բացակայում են, սույն հայտում բերվում են օդային ավազանի ֆոնային կոնցենտրացիաների հաշվարկային արժեքներն՝ ըստ բնակչության:

Հայելոմոնիթորինգ ձեռնարկ-ուղեցույց համաձայն մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար, որոնց թվին է պատկանում Թալին համայնքը, օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են.

- Փոշի՝ 0.2 մգ/մ³;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.02 մգ/մ³;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.008 մգ/մ³;
- Ածխածնի օքսիդ՝ 0.4 մգ/մ³:

9.5 Հողային ռեսուրսներ: ՀՀ Արագածոտն մարզը ՀՀ այն մարզերից է, որտեղ հանդիպում են հայտնի բոլոր վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները (950 մ-ից մինչև 4090 մ բացարձակ բարձրությունները): ՀՀ Արագածոտնի մարզում են գտնվում Հայաստանի Հանրապետության ամենաբարձր գագաթ Արագածը (4090 մ) և Ծաղկասար (2219 մ), Իրինդ (2050 մ), Արտենի (2047 մ) հանգած հրաբուխները: Մարզի ռելիեֆը գրավիչ է ինչպես դահուկային սպորտի, այնպես էլ լեռնագնացների համար, առկա են տարաբնույթ բարդության ուղիներ, հարմար տարբեր պատրաստվածություն ունեցող անձանց համար: Մարզի տարածքի մեծ մասը զբաղեցնում են լեռնային սևահողերը՝ ծածկված տափաստանային բուսականությամբ: Մարզի 19 համայնքներ ունեն լեռնային, իսկ 40 համայնքներ՝ բարձր լեռնայինի կարգավիճակ:

Թալինի տարածաշրջանի մի մասը գտնվում է նախալեռնային գոտում, իսկ մյուս մասը՝ լեռնային գոտում, ծովի մակերեւույթից 2000-2500 մետր բարձրության վրա:

Տարածաշրջանի մակերևույթի մեծ մասը կազմված է տարբեր տիպի ու բնույթի երիտասարդ հրաբխային լավաներից: Այստեղ են գտնվում Թալինի, Կարմրաշենի, Ապարանի սարավանդները, որոնց մակերևույթին բնորոշ են խարամային կոները, տուֆային դաշտերը, քարակարկառները:

Տարածաշրջանի մեծ մասը զբաղեցնում են լեռնային սևահողերը՝ ծածկված տափաստանային բուսականությամբ: Բարձր լեռնային մասերում, լեռնամարգագետնային հողերի վրա տարածվում են մերձալպյան և ալպյան

մարգագետիններ, որոնք հաճախ ընդմիջվում են քարակարկառներով ու լերկ ժայռերով: Որոշ վայրերում հանդիպում են կաղնու ոչ ընդարձակ անտառակներ:

Համայնքի վարչական սահմաններում ընդգրկված հողերի ընդհանուր մակերեսը՝ ընդամենը՝ հա 4313.0: Համայնքի արևելյան հատվածի հողածածկույթը խիստ աղքատիկ է: Այս տարածքները ներկայցված են խիստ կտրտված թեք լանջերով, հողերը՝ էրոզացված:

Գործունեության ենթակա տարածում, համաձայն իրականացված հորատումների, հողաբուսաշերտը բացակայում է, առկա են որոշ քարաթփային երևակումներ:

9. 6 Ջրային ռեսուրսներ: Մարզի ջրային պաշարները գոյանում են Արագած լեռան ձևահալոցքից, տեղումներից և բնական աղբյուրներից: Մարզում բազմաթիվ են լավային ծածկույթների տակից բխող սառնորակ աղբյուրները: Ջրային պաշարներից սնվում են Ապարան-Երևան և Ապարան-Սպիտակ ջրատարները:

Մարզի հիմնական զարկերակը Քասախ գետն է՝ երկարությունը 89 կմ, ավազանի մակերեսը՝ 1480 քառ. կմ, Գեղարոտ և Ամբերդ գլխավոր վտակներով: Մարզի տարածքով են հոսում նաև Հալավար, Գեղաձոր (երկարությունը 34 կմ է, ջրհավաք ավազանը՝ 144 քառ. կմ), Շահվերդ, Ամբերդ և Գեղարոտ գետերը:

Կան շատ հեղեղատարեր (նշանավոր է Մաստարայի հեղեղատարը): Մարզի տարածքով է անցնում Արզնի-Շամիրամ ջրանցքը, գործում է նաև Թալինի ջրանցքը:

Մարզն աչքի է ընկնում ջրամբարների առատությամբ: Մարզում առկա է 29 արհեստական ջրամբար: Գործում են Ապարանի, Հալավարի, Ծիլքարի, Ներքին Սասնաշենի, Դավթաշենի, Թալինի, Վերին Բազմաբերդի, Կաքավաձորի, Շենիկի, Աշնակի, Սաբունչիի ջրամբարները: Ամենամեծը Ապարանի ջրամբարն է. մակերեսը 7.0 քառ. կմ է, ընդհանուր ծավալը՝ 91 մլն.մ³, օգտակարը՝ 81 մլն.մ³, ջրթողունակությունը վայրկյանում՝ 18 մ³:

Մարզում առկա ոռոգման ջրի ծավալը տարեկան կազմում է մոտ 520 մլն.մ³:

Արագածի մերձգագաթային սարավանդի վրա գտնվում է Քարի լիճը: Նշված ծավալի ոռոգման ջրից տարեկան օգտագործվում է մոտ 85 մլն.մ³, առկա քանակության 16%-ի չափով: Մնացած քանակությունը կորչում է գոլորշիացման տեսքով կամ դուրս գալիս մարզի տարածքից:

Թալինի ջրանցք: Ջրանցքը գտնվում է Հայաստանի Արագածոտնի և Արմավիրի մարզերում: Սկիզբ է առնում Ախուրյանի ձախ ափից: Մտնում է Ախուրյան ջրամբարի ամբարտակված ջրերից:

Առաջին հերթը շահագործման է հանձնվել 1957թ., երկրորդը՝ 1974թ., երրորդը՝ 1986թ.: Մայր ջրանցքի երկարությունը 91 կմ է, բաժանարար ցանցինը՝ 118 կմ: Մայր ջրանցքը բաժանվում է աջ և ձախ ճյուղերի: Ջրթողունակությունը 30 մ³/վ է: Ոռոգում

Է Արագածոտնի և Արմավիրի մարզերի մոտ 24 հազար հեկտար հողատարածք:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում և տարածքին կից մակերևութային ջրային հոսքեր չկան: Արևային կայանի շինարարական և հետագա շահագործման փուլերում մակերևութային և գրունտային ջրերի բաշխվածությունը փոփոխության չի ենթարկվելու:

9. 7 Կենսաբազմազանություն

Չայասատանը գտնվում է Կովկասի Եկոտարածաշրջանում: Այն բարձր լեռնային երկիր է, որտեղ առանձնացվում են 5 հիմնական լանդշաֆտային տիպեր՝ կիսաանապատային, տափաստանային, անտառային, ենթալպյան և ալպյան մարգագետնային:

Հանդիսանալով մարդու կենսագործունեության համար անհրաժեշտ Եկոլոգիական միջավայր, Չայաստանի կենսաբազմազանությունն ունի բնապահպանական կարևոր նշանակություն:

Բուսականություն: Տարածաշրջանին բնորոշ է կիսաանապատային և չոր տափաստանային բուսածածկույթը: Տարածքի բուսականությունը ներկայացված է հիմնականում կիսաանապատային օշինդրա-էֆեմերային և տափաստանային մոլախոտային բուսականությամբ:

Տարածաշրջանում աճում է հաճարենի, կաղնի, բոխի, սոճի, լորենի, կեչի, թեղի, հացենի և այլն: Արագածոտնի մարզում հատկապես առատ են մշակաբույսերի վայրի ազգակիցները՝ ցորենը, աշորան, գարին, վարսակը, ոլոռը, ճակնդեղը, զանազան հատապտուղներ, կորիզավոր, ունդավոր, կերային, բանջարանոցային բուսատեսակներ և այլն:

Թալիսի տարածաշրջանում առկա են Կարմիր գրքյան հետևյալ տեսակները՝ Խլոպուզ Գրոյտերի *Merendera greuteri* Gabrielian, Կատեգորիա՝ CR B 1 ab(i,ii,iii,v) + 2 ab(i,ii,iii,v), կրիտիկական վիճակում գտնվող տեսակ, Տուղտավարդ Սոֆիայի *Alcea sophiae* Iljin ` EN B 1 ab(iii) + 2 ab(iii), վտանգված տեսակ:

Խլոպուզ Գրոյստերի

Տուղտավարդ Սոֆիայի

Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանը ենթարկված է անտրոպոգեն ազդեցության, որի արդյունքում նախատեսվող գործունեության իրականացման և հարակից տարածքներում բնական էկոհամակարգերը ներկայումս խիստ փոփոխված և դեգրադացված են, իսկ բուն տարածքում բուսականությունը գրեթե բացակայում է: ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գնացված բուսատեսակներ կամ դրանց աճելավայրեր չկան:

Կենդանական աշխարհ: Արագածոտնի մարզի կենդանական աշխարհին բնորոշ են հիմնականում լեռնատափաստանային կենդանատեսակները: Մարզի տարբեր շրջաններում հանդիպում են գայլ, աղվես, լուսան, կզաքիս, գորշուկ, նապաստակ և այլն: Մեծ է նաև օձերի տեսակների բազմազանությունը: Մարզի տարբեր գոտիներում հանդիպում են ինչպես անվտանգ, այնպես էլ թունավոր օձեր:

Սողունների գլխավոր ներկայացուցիչներից է հայկական լեռնատափաստանային իժը, որն ապրում է մարզի լեռնային շրջաններում: Այս աշխարհագրական տեղամասում ապրում են նաև մի շարք թռչուններ՝ ալպիական ճայ, կովկասյան մայրեհավ, տափաստանային արծիվ և այլն:

Տարածաշրջանում կան մի շարք կենդանատեսակներ, որոնք բավականաչափ հանդուրժող են մարդկային միջամտության նկատմամբ, և մնում են տեղում (օրինակ՝ նապաստակը, ոզնին և այլն): Բացի այդ, որոշ տեսակներ կարող են բավականաչափ հարմարվողական կենսակերպ վարել նոր պայմանների նկատմամբ (օրինակ՝ աղվեսը կամ որոշ թռչնատեսակներ):

Սողունների և երկկենցաղների վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնականում ստացվել է գրականության հիման վրա: Կապված բնական լանդշաֆտների ոչնչացման հետ, ինչի արդյունքում ոչնչացվեցին սողունների և երկկենցաղների բնական ապրելավայրերը, նրանց տեսակային կազմը զգալի փոփոխությունների է ենթարկվել:

Աղյուսակ 7

Սողուններ և երկկենցաղներ		Գրականության տվյալները՝ տարածվածությունը արածաշրջանում	ՀՀ Կարմիր գիրք	Միջ. Կարմիր ցուցակ
Typhlops vermicularis	Կույր օձ	+	-	-
Eirenis collaris	Վզնոցավոր էյրենիս	+	-	-
Vipera lebetina	Գյուրզա	+	-	-
Laudakia caucasica	Կովկասյան ագամա	+	-	-
Bufo viridis	Կանաչ դողոշ	+	-	-

Տարածքում հանդիպող անողնաշարավորների տեսակային կազմը որոշվել է ըստ գրականության տվյալների (Աղյուսակ 8):

Աղյուսակ 8

Դաս	Կարգ	Ընտանիք	Տեսակ
Միջատներ Insecta	Կարծրաթևե ր կամ բզեզներ Coleoptera	Գնայուկ բզեզներ Carabidae	Bembidion lampros
			Harpalus affinis
			Ophonus azureus
			Acinopus laevigatus
			Dixus obscurus
			Ditomus calydonius
			Zabrus trinii
			Calathus ambiguus
			Platyтарus umbratus
			Cymindis
			Lesthes sp. 1
			Lesthes sp. 2
			Lebia cyanocephala
			Syntomus obscuroguttatus
		Leiodidae	Catops sp.

		Թերթիկաբեղավորներ Scarabaeidae	Onthophagus sp. Blitopertha lineata
		Սևամարմիններ Tenebrionidae	Dailognatha caraboides Blaps lethifeta pterotapha Opatrum geminatum Pachyscelus musiva Pimelia persica Dissonomus picipes
		Anthicidae	Anthicus sp.
		Տերևակերներ Chrysomelidae	Chrysolina cf. marginata Chrysolina sp. Entomoscelis sacra
		Երկարաբեղիկներ Cerambycidae	Dorcadion scabricolle
		Փղիկներ Curculionidae	Psallidium maxillosum Cleoninae sp.
	Թեփուկավոր ը կամ թիթեռներ Lepidoptera	Ճերմակաթիթեռներ Pieridae	Colias crocea Pontia daplidice Pieris brassicae Pieris pseudorapae
		Nymphalidae	Aglais urticae Vanessa cardui

Միջատների տեսակային և քանակական կազմը հիմնականում պայմանավորված է բուսական ծածկույթով:

Կարմիր գրքյան կենդանատեսակներից է՝ Բալդրան *Falco cherrug* J. E. Gray, 1834, Բազեանմանների կարգից, Չայաստանի համար անհետացող տեսակ է, որն ընդգրկված է ԲՊՄՍ Կարմիր ցուցակում (ver. 3.1) «Endangered A2bcd+3cd+4bcd» կարգավիճակով:

Նկար 4. *Բալդրան Falco cherrug* J. E. Gray

Ուսումնասիրվող և հարակից տարածքներում բացակայում են ինչպես հազվագյուտ Էկոհամակարգերը, այնպես էլ կենդանիների հազվագյուտ տեսակները, որի հետ կապված դրանց պահպանության համար հատուկ միջոցառումներ չի նախատեսվում:

9.8 Պատմամշակութային հուշարձաններ

Արագածոտնի մարզի Թալին քաղաքի պատմության և մշակույթի հուշարձանների ցանկը ներկայացված է կառավարության 2002թ. մայիսի 29-ի N628 որոշման համաձայն: Ցանկում ներառված է ընդամենը 52 հուշարձան (12 միավոր):

Աղյուսակ 9.

ԹԱԼԻՆ ՔԱՂԱՔ

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.				ԲԱՑՕԹՅԱ ԿԱՅԱՆ	քարի դար	Արտին լեռան հս-աե լանջին	Յ	«Սատանի դար» վայրում
2.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մթա 2-1 հզ մ	1,5 կմ աե-հս.	Յ	Արալի դաշտում, Կարմրաշեն տանող ճանապարհից 0,5 կմ աջ
	2.1.			դամբարանադաշտ	մթա 4-2 հզ մ		Յ	Կարմրաշեն տանող ճանապարհի խաչմերուկին իարող հատվածում
3.				ՂԱՄԲԱՐԱՆ ԹԱԼԻՆԻ ՄԵԾ	մթա 4-3 հզ մ	աե եզրին	Յ	Երևան-Թալին ավտոճանապարհից ձախ
4.				ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԹԱԼԻՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿԵ	4-20 դդ.	հս մասում	Յ	
	4.1.			եկեղեցի	5 դ.		Յ	Կաթողիկեից հս, պահպանվել են միայն հիմնապատերը
	4.2.			Կաթողիկե	7 դ.		Յ	
	4.3.			պալատ	9-11 դդ.		Յ	Կաթողիկեից 150 մ հվ-աե
	4.4.			գերեզմանոց	4-20 դդ.		Յ	Կաթողիկեի շուրջը
		4.4.1		կոթող	4-5 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ կողմում
		4.4.2		կոթող	4-5 դդ.		Յ	Կաթողիկեից 30 մ հվ-ամ, պահպանվել է պատվանդանը
		4.4.3		կոթող	4-5 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հս կողմում, պահպանվել է պատվանդանը
		4.4.4		կոթող	4-5 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ կողմում
		4.4.5		կոթող	4-7 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ-աե կողմում
		4.4.6		կոթող	4-7 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ-աե կողմում
		4.4.7		կոթող	4-7 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ-աե կողմում, պահպանվել է պատվանդանը
		4.4.8		կոթող	4-7 դդ.		Յ	Կաթողիկեի հվ-աե կողմում
		4.4.9		խաչքար	9-10 դդ.		Յ	Կաթողիկեից 35 մ հս-ամ, երկատված, ընկած գետնին
		4.4.10		խաչքար	10 դ.		Յ	Կաթողիկեից 20 մ հս-ամ, ընկած գետնին, ստորին մասը չի պահպանվել
		4.4.11		խաչքար	10-11 դդ.		Յ	Կաթողիկեից հս-ամ, ընկած գետնին, ստորին մասը և վերնամասի ձախ անկյունը՝ կոտրված
		4.4.12		խաչքար	10-11 դդ.		Յ	Կաթողիկեից 25 մ հս-ամ, ընկած գետնին, ստորին մասը չի պահպանվել
		4.4.13		խաչքար	11դ.		Յ	Կաթողիկեի հս-ամ կողմում, ընկած գետնին
		4.4.14		խաչքար	13-14 դդ.		Յ	Կաթողիկեի ամ կողմում, կանգնեցված գետնին
5.				ԵԿԵՂԵՑԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ	613-615 թթ.	ք.մ.	Յ	
	5.1.			կոթող	4-5 դդ.		Յ	եկեղեցու հս-ամ կողմում
	5.2.			կոթող	4-7 դդ.		Յ	եկեղեցու հս կողմում, պահպանվել է միայն պատվանդանը
	5.3.			կոթող	5-6 դդ.		Յ	եկեղեցու հվ կողմում, պահպանվել է միայն

					պատվանդանը
5.4.		կոթող	5-6 դդ.		Յեկեղեցու հս-ամ կողմում, խիստ քայքայված
5.5.		կոթող	6-7 դդ.		Յեկեղեցու հս-ամ կողմում, վերին և ստորին մասերը՝ կտրված
5.6.		խաչքար	10-11 դդ.		արձանագիր, եկեղեցու խորանում
5.7.		տապանաքար	874 թ.		Եկղ-ուց 10 մ հվ-ամ, կտրված՝ 6 մասի
5.8.		տապանաքար	9-10 դդ.		Եկղ-ուց 10 մ հվ-ամ, արձանագիր
6.		ԵԿԵՂԵՑԻ Ս. ԳԵՎՈՐԳ	19 դ.	ք.մ.	S
6.1.		զանգակատուն	19 դ.		S կից Ե եկեղեցուն ամ-ից
6.2.		խաչքար	10 դ.		Յ ազուցված ամ ճակատին, արտաքուստ, մուտքից աջ
6.3.		խաչքար	13 դ.		Յ ազուցված հվ ճակատին, արտաքուստ, մուտքից աջ
6.4.		խաչքար	13 դ.		Յ ազուցված ան ճակատին, արտաքուստ
6.5.		խաչքար	19 դ.		S ազուցված հվ ճակատին, արտաքուստ, մուտքից ձախ
7.		ՅՈՒԵՆԱՂԲՅՈՒՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՉՈՅՎԱԾՆԵՐԻՆ	1946 թ.	ք.մ.	S քաղաքի սկզբնամասում, ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան
8.		ՅՈՒԵՆԱՂՁԱՆ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՉՈՅՎԱԾՆԵՐԻՆ	1979 թ.	հս մասում	S բարձունքի վրա
9.		ՄԱՏՈՒՈ «ՍԱԼԴՈՒԽՏ ԿՈՒՅՍ»	19 դ.	ամ եզրին	S վրկեզ՝ 1991- 1992 թթ.՝ Ամիրբեկ Դերգյանի կողմից
9.1.		խաչքար	7-8 դդ.		Յ մատուռի ներսում
9.2.		խաչքար	7-8 դդ.		Յ մատուռի ներսում
9.3.		խաչքար	8 դ.		Յ մատուռի ներսում, Թալինի հանրահայտ կլոր խաչքարն է
9.4.		խաչքար	8-9 դդ.		Յ մատուռի ներսում
9.5.		խաչքար	10 դ.		Յ մատուռի ներսում
10.		ՅՐԱՂԱՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ	19-20 դդ.	1 կմ հս-ան	S Արալդի դաշտում, Կարմրաշեն տանող ճանապարհից աջ, պահպանված ջրաղացների թիվը մոտ. 30 է
11.		ԶՆՂԱԶՍԵՐԻ ԹԱԼԻՆ	մթա 2-1 հզ մ, մշնդ	հս մասում	Յ «Ջուլիակ» բլրի ստորոտին
11.1.		ամրոց Թալին	մթա 4 դ., 12-16 դդ.		Յ «Ջուլիակ» բլրի վրա
11.2.		դամբարանադաշտ	մթա 2-1 հզ մ, մթա 4-3 դդ.		Յ «Ջուլիակ» բլրի շուրջը, Ս. Կաթողիկե եկեղեցուց հս
11.3.		ջրամբար	մթա 1 հզմ, վաղ մշնդ		Յ ամրոցից հս, Թալին-Մաստարա հին ճանապարհին, Ս. Կաթողիկե եկեղեցուց 500 մ հս
12.		ԶՐԱՎԱՆԱՏՈՒՆ. ԹԱԼԻՆԻ ՄԵԾ	13 դ.	հվ-ան եզրին	Յ «Չայիր» վայրում, նախկինում սխավամբ ներկայացվել է Դաշտադեմ գյուղով

Նախատեսվող գործունեության տարածքում պատմամշակութային հուշարձանները բացակայում են:

9.9 Բնության հուշարձաններ. համաձայն ՀՀ կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի՝ «Հայաստանի հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» N 967-Ն որոշման հավելվածի՝ Արագածոտնի մարզում առկա են. 23 երկրաբանական, ջրաերկրաբանական և ջրագրական, բնապատմական հուշարձաններ:

Աղյուսակ 10

NN ը/կ	Անվանումը (նկարագիրը)	Տեղադիրքը
1	2	3
1.	«Տափակ Բլուր» լիպարիտային գմբեթ	Արագածոտնի մարզ, Թաթուլ գյուղից 2.0 կմ հվ-արմ
2.	«Բազալտե արև», եզակի ճառագայթաձև անջատում	Արագածոտնի մարզ, Բյուրական գյուղից 7 կմ հս, Արխաշան գետի ձախափնյա մասում Ամբերդ ամրոցի մոտ
3.	«Տատիկ» քարե բնական քանդակ	Արագածոտնի մարզ, Դաշտադեմ գյուղի հվ-արլ եզրին

4.	«Փոքր Արտենի» հրաբուխ	Արագածոտնի մարզ, Արևուտ գյուղից 2.5 կմ հվ-արմ
5.	«Քարե կարկուտ» տեքստուրային առանձնահատուկ ներփակումներ	Արագածոտնի մարզ, Սարալանջ գյուղից մոտ 3.0 կմ հս-արմ
6.	Արայի լեռան խառնարանը	Արագածոտնի մարզ, Արտաշավան գյուղից 6 կմ հս-արլ
7.	«Անանուն» ժայռ-մնացուկներ	Արագածոտնի մարզ, Սարալանջ գյուղից 4.5 կմ հվ-արմ, Արայի լեռ, հրաբխի հարավային լանջերին
8.	«Անանուն» էրոզիոն աշտարակ	Արագածոտնի մարզ, Սարալանջ գյուղից 4 կմ արմ, Արայի լեռան հրաբխի խառնարանում
9.	«Զինգիլային դաշտ» քարե կուտակումներ	Արագածոտնի մարզ, Քուչակ գյուղից մոտ 1.5 կմ հս-արմ, «Էլոյի բերդ» տանող ճանապարհին
10.	«Մեծ Արտենի» էքստրուզիվ կոն	Արագածոտնի մարզ, բնապատմական համալիր Մեծ Արտենի լեռ (2047մ), քարեդարյան (օլիգոցեն) հասակի եզակի հնագիտական հուշարձաններ
11.	«Սրբի» կամ «Քառասուն» աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, Ապարան քաղաքի կենտրոնում, ծ.մ-ից 1870 մ բարձրության վրա
12.	«Քյահրիզ» աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, Գեղաձոր գյուղից 8.5 կմ հվ-արմ, Գեղաձոր գետի վերին հոսանքի տրոգային կրկեսի վերին եզրին
13.	«Գեղաձոր» աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, Գեղաձոր գյուղից 7.5 կմ հվ-արմ, Գեղաձոր գետի վերին հոսանքի տրոգային կրկեսում, 9 մ-ից 3000 մ բարձրության վրա
14.	«Ջաղացի» աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, Ղազարավան գյուղի հվ ծայրամասում, ծ.մ-ից 1180 մ բարձրության վրա
15.	«Ամբերդ» լիճ	Արագածոտնի մարզ, Բյուրականից մոտ 2.1 կմ հս-արմ, Արագած լեռան հվ-արմ մերձկատարային սարավանդին
16.	«Լեսինգ» լիճ	Արագածոտնի մարզ, Ծաղկաշեն գյուղից մոտ 11 կմ հս-արմ, Արագած լեռնազանգվածի հս-արլ լանջին
17.	«Ունրոյ» լիճ	Արագածոտնի մարզ, Ծաղկաշեն գյուղից մոտ 8 կմ հս-արմ, Արագած լեռնազանգվածի արլ լանջին
18.	«Գեղարոտի» ջրվեժ	Արագածոտնի մարզ, Արագած գյուղից 11 կմ հս-արմ
19.	«Մեծ Արտենի» էքստրուզիվ կոն	Արագածոտնի մարզ, Արևուտ գյուղից 2 կմ հվ-արմ
20.	«Արտաշավան» բնապատմական համալիր	Արագածոտնի մարզ, Արտաշավան գյուղի արլ եզրին
21.	«Աստվածընկալ» հրաբխային տուֆերի ստվարաշերտ	Արագածոտնի մարզ, Հարթավան գյուղից մոտ 4 կմ դեպի արլ, Քասախ գետի կիրճի աջ լանջին
22.	«Քասախի դարավանդներ»	Արագածոտնի մարզ, Օհանավան գյուղի արլ եզրին
23.	«Քասախի կիրճ»	Արագածոտնի մարզ, Սաղմոսավան գյուղ

9.10 Հատուկ պահպանվող տարածքներ: Մարզի տարածաշրջանում է գտնվում **Արագածի ալպյան արգելավայրը**, բնության հատուկ պահպանվող տարածք, Հայաստանի Հանրապետության 27 արգելավայրերից մեկը: Կազմավորվել է 1959 թվականին, ունի 300 հա տարածք: Գտնվում է Հայաստանի Արագածոտնի մարզում՝ Արագած լեռնազանգվածի 3200-3500 մ բարձրություններում: Ստեղծվել է սառցադաշտային Բարի լճի և հարակից ալպյան մարգագետինների պահպանության նպատակով:

Նկար 5.

Գործունեության տարածքին ամենամոտ պահպանվող տարածքը Արագածի ալպիական արգելավայրն է՝ մոտ 4կմ բարձրության վրա: 500մ հեռավորության վրա՝ Թալին-Դաշտադեմ ճանապարհին կից գտնվում է պատմամշակութային հուշարձանը՝ Թալինի քարավանատունը:

«Ագարակ» պատմամշակութային արգելոց»-ը գտնվում է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Ագարակ և Ոսկեհատ գյուղական համայնքների վարչական տարածքներում, Երևան-Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու երկու կողմերում, Ամբերդ գետի աջ ափին, հրաբխային տուֆե ելուստներից կազմված ժայռոտ հրվանդանի վրա: Հուշարձանի /պետ. ցուցիչ՝ 2.4.1/ հիմնական առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ բնակատեղիի ողջ տարածքը և շրջակայքն ամբողջությամբ պատված են ժայռափոր ու քարակոփ կառույցների հսկայածավալ համալիրներով, որոնց մեծ մասը շաղկապվում է Ագարակի վաղ բրոնզեդարյան բնակատեղիի հետ: Առկա են ժայռափոր խորշեր, դեպի այդ խորշերը տանող աստիճանահարթակներ և այլ նշանակության կերտվածքներ: Բոլոր այդ կերտվածքների, ինչպես նաև շրջանաձև, պայտաձև, մեանդրաձև փորվածքների, այդ փորվածքները միմյանց կապող առվակների կամ եռագագաթ, սեղանաձև զոհարանների շնորհիվ բնական լանդշաֆթը վերածվել է հսկա կոթողի:

200 հա տարածք զբաղեցնող ծիսական լանդշաֆտի նմանատիպ օրինակ, մինչև

Ազարակի պեղումները հայկական լեռնաշխարհում փաստագրված չէր: Հիշյալ հուշարձաններն ուսումնասիրող հնագետների միահամուռ կարծիքով նման կերտվածքներով հագեցած ժայռահարթակները ծիսապաշտամունքային կառույցներ են: Ընդ որում դրանց մի մասը համարվում է խեթական, մի զգալի մասն էլ՝ փոյուզական՝ շաղկապվելով հատկապես աստվածների մեծ մայր, լեռների, անտառների և կենդանիների կառավարիչ և պտղաբերությունը հովանավորող Կիբելա աստվածուհու պաշտամունքի հետ:

9.11 Սոցիալ-տնտեսական: Թալին քաղաքը (2020թ. տարեսկզբի դրությամբ՝ 4.1 հազ. մարդ) գտնվում է Արագած լեռան հարավարևմտյան լանջին (Երևանից 65 կմ հեռավորությամբ): Քաղաքի տնտեսության հիմքը թանկարժեք իրերի արտադրությունն է: Տնտեսության մեջ կարևոր տեղ է զբաղեցնում արդյունաբերությունը, առկա է բնական ադամանդի մշակությամբ զբաղվող ձեռնարկություն: Չարգացած է սևնդի արդյունաբերությունը: Ունի Չանախ տեսակի պանրի և կաթնամթերքի գործարան: Համախառն արտադրանքի մեծ մասը տալիս է գյուղատնտեսությունը: Համայնքում արտադրվող հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը հացահատիկն է (ցորեն, գարի), կաթը և միսը: Արտադրանքի ծավալները մեծ չեն, հիմնականում ունեն սեփական սպառման նշանակություն, քնաի որ ոռոգման ջրի բացակայության պատճառով հացահատիկի բերքատվությունը շատ ցածր է և ոչ երաշխավորված, անասնակերը գնովի, որի արդյունքում ստացվում է բարձր ինքնարժեքով գյուղատնտեսական արտադրանք, որի ծավալները տնտեսապես շահավետ չէ ավելացնել:

Համայնքում հիմնականում զարգացած է անասնապահությունը, զբաղվում են խոշոր և մանր եղջերավոր անասնապահությամբ, թռչնաբուծությամբ:

Վերոնշյալ ոլորտները ունեն ցածր զարգացվածության տեմպ, որը պայմանավորված է ոլորտների ցածր կապիտալացման աստիճանով, վերամշակման տեխնոլոգիաների ու ոռոգման ջրի բացակայությամբ: Ոռոգվում է համայնքի ոռոգելի տարածքի 10%-ը ինքնահոս ջրերով: Ոռոգելի տարածքի 90%-ը չի ոռոգվում, ոռոգման ցանց չունենալու պատճառով:

Պահուստային հողերում վարելահողերը կազմում են 88 հա, արոտավայրերը՝ 1330 հա, խոտհարքերը՝ 5 հա: Մշակում են նաև պտղատու այգիներ: Համայնքում առաջնային են համարվում աշխատանքային ռեսուրսների լիարժեք օգտագործումը, խմելու և ոռոգման ջրի ջրագծերի վերանորոգումը, փողոցային լուսավորության խնդիրը, քաղաքի գազաֆիկացումը:

Թալինի համայնքում առևտուրն իրականացվում է անհատ ձեռնարկատերերի և մասնավոր կազմակերպությունների կողմից: Քաղաքը հարուստ չէ մշակութային օջախներով, ունի մեկ մշակութային կենտրոն, որն ունի վերանորոգման, գազաֆիկացման, լոկալ ջեռուցման, ինչպես նաև կահավորման անհրաժեշտություն:

Համայնքի զարգացման համար հիմնական խոչընդոտներն ու դժվարություններն են՝

- համայնքի ֆինանսական միջոցների սղությունը
- ոռոգման ջրի և ցանցի անբավարար վիճակը կամ բացակայությունը
- գյուղատնտեսական տեխնիկայի անբավարար վիճակը կամ բացակայությունը
- համայնքում առկա արդյունաբերական ձեռնարկությունների ոչ լրիվ հզորությամբ գործելը կամ

- ընդհանրապես չգործելը
- Ներքաղաքային ճանապարհների անբավարար վիճակը:

Վերը նշվածի արդյունքում համայնքում բարձր է գործազրկության և արտագաղթի մակարդակը:

Աղյուսակ 10.

Թալին համայնքի բնակչության միգրացիայի սալդոյի գործակիցն ըստ ժամանակահատվածների (%)

Քաղաք	2002-2006թթ.	2007-2011թթ.	2012-2015թթ.
Թալին	-13,9	-13,3	-26,1

Համաձայն Թալին համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման հնգամյա ծրագրի համայնքում կան 4828 աշխատուճակ մարդիկ, որոնցից 3768-ը գործազուրկ են:

9.12. Աղմուկ և թրթռում: Ներկայացվող տարածքը հեռու է բնակավայրերից և գործող ճանապարհային ցանցերից: Այդ պատճառով ելակետային իրավիճակում տարածքում աղմուկի մակարդակը ցածր է, գործնականում աղմուկի աղբյուրները մարդածին չեն, աղմուկի և տատանումների աղբյուրները բացակայում են:

11. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը և շահագործման փուլում կայանի տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները

Նախատեսվում է 5 ՄՎտ պիկային դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային կայանի տեղակայում՝ Թալին համայնքի վարչական տարածքում: Կայանը տեղակայված է լինելու «Դիզափայտ» ՍՊԸ-ին պատկանող Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի Գայի փողոց 85 հողամասում, զբաղեցնելու է 8 հա տարածք:

Արևային կայանը տեղակայված է լինելու ծովի մակարդակից 1500մ բարձրության վրա: Բուն գործունեության տարածքին բնորոշ է հիմնականում -20ից +30 °C, քամին՝ 30մ/վրկ, սառցակեղևը՝ 15մմ:

11.1 Արտադրական հզորություններ. Համաձայն արևային կայանի կառուցման տեխնիկական պայմանների՝ նախատեսվում է կառուցել 110կվ տրանսֆորմատորային ենթակայան: Արևային կայանը Հայաստանի էլեկտրական ցանցերին միացնելու համար նախատեսվում է կառուցել 1x6300կՎԱ հզորությամբ 110/0,8-0,8կվ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան: Ենթակայանի սնումն իրականացվելու է «Ախուրյան-2» 110կվ օդային գծի թիվ 243 հենարանից ներանցումով, ճյուղավորման սխեմայով դեպի ԵԿ-ի 110կվ լարման մուտքային պորտալը՝ AC-70 հաղորդալարերով: «Դիզափայտ»ԵԿ-ի 110կվ ԲԲՍ-ում նախատեսվում է տեղադրել TMH-6300 /100 մակնիշի ուժային տրանսֆորմատոր: Տրանսֆորմատորի և 110կվ ՕԳ-ի շղթաներում տեղադրվելու են –BB-110 մակնիշի վակուումային անջատիչ, ТФ3М -110 մակնիշի հոսանքի տրանսֆորմատոր՝ 30

HKФ-110 մակնիշի լարման տրանսֆորմատոր, ОПН-110 արգելափակիչ գերլարումներից գծի և տրանսֆորմատորի կողմերում երկկողմանի հողանցման դանակներով P/ИД-2-110 մակնիշի բաժանիչներ: ԲԲՍ դողային համակարգի շղթան հավաքվում է AC-150/24 հաղորդալարերով: 0,8կվ լարման կողմում տեղադրվելու են ցածր լարման լրակազմ բաշխիչ սարքավորումների(ԲՍ) 2500Ա նոմինալ հոսանքով 2 հատ մուտքային օդային ավտոմատ անջատիչներ: 110կվ սարքավորումները տեղադրվելու են հավաքովի մետաղական հենարանների վրա: Ենթակայանի սարքավորումներն արտաքին գերլարումից պաշպանելու համար 110 և 0,8կվ ներանցիչների վրա տեղադրվելու են պարպիչներ: Այնուհետև կատարվելու է ԵԿ հողանցում:

ՖԿՅ սարքավորումների համար նախատեսվում է 25 հատ ներցանցային 18 ԱՐԿՈՒ-ով, 9/2 գծային մուտքով, 11700 հատ միաբյուրեղային վահանակ, 144 կեսբջիջ, 9 հաղորդածող՝ 520Վտ, 25 հատ փոփոխական հոսանքի համակցման տուփ, մետաղական արկղ՝ 600x400x250մմ(IP 67), որը համալրվում է 25 հատ եռաբևեռ-եռաֆազ ինքնավար անջատիչ՝ ջերմային և էլեկտրամագնիսական խզիչներով, 50 հատ մալուխային խցուկ (IP 68), 6395մ մալուխ՝ այլումինե բազմաջիղ ՊՎԶ մեկուսացումով (3x95քմ), 50 հատ մալուխ՝ այլումինե բազմաջիղ ՊՎԶ մեկուսացումով(1x95քմ), 350 հատ մալուխի այլումինե ծայրակալ՝ ճնշասեղմվող(95քմ), 37112 մ անագապատված պղնձե ջիղերով հաստատուն հոսանքի մալուխ՝ 4քմ, 450 զույգ հաստատուն հոսանքի մալուխի միակցիչ, 225 լրակազմ մետաղական հենակառուցվածքի հավաքակցում՝ վահանակների համար:

Արևային ֆոտովոլտային կայանը կազմված է լինելու 450 հատ ՄԲՖՎԿԽ-ներից, որոնք իրենց հերթին կազմված են 26 հատ միաբյուրեղային 520Վտ, 144 (72*2) կեսբջիջներով, պիկային հզորությամբ ֆոտովոլտային (ՖՎ) երկերես վահանակներից: ՄԲՖՎԿԽ-ները 9*2 խմբավորմամբ միացված են 200 կՎտ անվանական ելքային հզորությամբ եռաֆազ ներցանցային կերպափոխիչի 9 ԱՐԿՈՒ-ներին:

ՖՎ վահանակները տեղակայվելու են դեպի հարավ ուղղված և հորիզոնի նկատմամբ 300 անկյուն ունեցող հողային հենակառուցվածքի վրա՝ ձգման միջոցով: Հենակառուցվածքը ձգվում է նախօրոք՝ այդ նպատակով կառուցված երկաթբետոնե հիմքերի վրա: Արևային կայանի վահանակների տեղադրման համար նախատեսվում է 800մմ խորության բետոնային աշխատանքներ: Իսկ կոնստրուկցիաները՝ սյուները ունենալու են 73սմ խորություն:

Նախատեսվող հենասյուների տեղադրման ժամանակ օգտագործվելու է 1 հատ հենասյան կանգնակ, պողպատե խողովակ, 2 հատ ամրան, 1 հատ լուսատուի բարձակ, 2 հատ պողպատե թիթեղ:

Նախատեսված է ՖՎ վահանակների և կերպափոխիչների հողանցում: Այդ նպատակով կայանի ամբողջ տարածքում կառուցվելու է 1 ընդհանուր հողանցման ցանց (վերջինն անկախ է 110/0.8/0.8 կՎ ենթակայանի հողանցման ցանցից):

Հողանցման ցանցի կառուցման ժամանակ օգտագործվելու է 942,5մ երկարության 377 հատ պողպատե անկյունակ, 3600զմ շերտապողպատ՝ 40x4մմ: Նախատեսվում է մինչև 10կվ լարման մալուխների անցկացում՝ խրամուղով:

Ենթակայան. Կայանը 110/0.8/0.8 կՎ 6300 կՎԱ հզորությամբ ենթակայանի միջոցով միանալու է «Ախուրյան-2» 110կՎ ՕԳ-ին: Ենթակայանը կառուցվելու է 600մ² մակերեսի վրա՝ 0,5մ խորության փոսորակում: Ամրացվելու է 25սմ հաստության կոպճավազով և խճաշերտով: Տրանսֆորմատորի տակ կատարվելու է ռելիսի և մետաղական

կոնստրուկցիաների տեղադրում: Կատարվելու է 10սմ շերտով տրանսֆորմատորի յուղընդունիչի փոսի բետոնապատում՝ կողապատման միջոցով, այնուհետև յուղընդունիչը ծածկվելու է մետաղական շրջանաձև ցանցով: Տրանսֆորմատորային փոսի շուրջը պատվելու է ավագե 85մ² մակերեսով սալվածքով:

Տեղադրվելու է նաև յուղընդունիչ՝ 8մմ հաստության, 2.5x2.5x1.5 չափերի մետաղական(պողպատե թիթեղ) բաք և խողովակաշար՝ 70սմ տրամագծով կոյուղու չուգունե դիտանցքով: Տեղադրվելու է 18մ երկարությամբ 200մմ տրամագծով խողովակ:

Կայանի տարածքում շուրջօրյա վերահսկողության համար նախատեսվում է օպերատորական 5-6մ չափերի շինության կառուցում:

Արևային կայանի կառուցման վերջնական տեխնիկական լուծումները կներկայացվի ՇՄԱԳ հաշվետվության փուլում՝ նախագծային փաստաթղթում:

11.2 Անվտանգություն. շահագործման փուլում կայանում կատարվելու է մոնիթորինգ ստորև նշված միջոցներով .

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր,
- տեսահսկման համակարգ, տեղադրվելու է 48 հատ տեսախցիկ, գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ,
- ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,
- արևային կայանում լինելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար հեռուստացույց, մոնիտոր՝ մոնիթորինգի արդյունքներին հետևելու համար:

Ենթակայանի շահագործությանն ապահովելու է պորտալների վրա տեղադրված շահագործելիներով:

11.3 Պաշտպանություն և լուսավորություն. արևային կայանի տարածքն ապահովված է լինելու լուսավորության և տեսահսկման սարքերով:

Տարածքի արտաքին լուսավորության համար օգտագործվելու է 1 լրակազմ կառավարման վահան, մետաղական արկղ, եռաբևեռ եռաֆազ ինքնավար անջատիչ՝ ջերմային և էլ-մագնիսական խզիչներով, 1350մ այլումինե մալուխ՝ վինիլային թաղանթով և վինիլային մեկուսացումով՝ 4 մալուխ՝ այլումինե բազմաջիղ ՊՎԶ մեկուսացումով(3x95քմմ) 10քմմ կտրվածքով, 38 լրակազմ հենասյուն:

Ենթակայանի համալիր լուսավորությունը, ջեռուցման համակարգը և արտաքին լուսավորությունը կատարվելու է ԼԵԴ լամպերով՝ լուսարձակներով:

Բոլոր էլեկտրամոնտաժային աշխատանքները կատարվելու են ПУЗ-ի, СНиП 3.05.06-85 և СН 102-76 նորմերի պահանջներին համապատասխան:

Գործունեության իրականացման 20 տարվա ընթացքում կայանն արտադրելու է մոտ 198.5 ԳՎտ.ժ էլեկտրաէներգիա:

Ընթացիկ և պլանային սպասարկման համար կայանի տարածքում նախատեսված են ներքին օգտագործման ճանապարհներ՝ գրունտային:

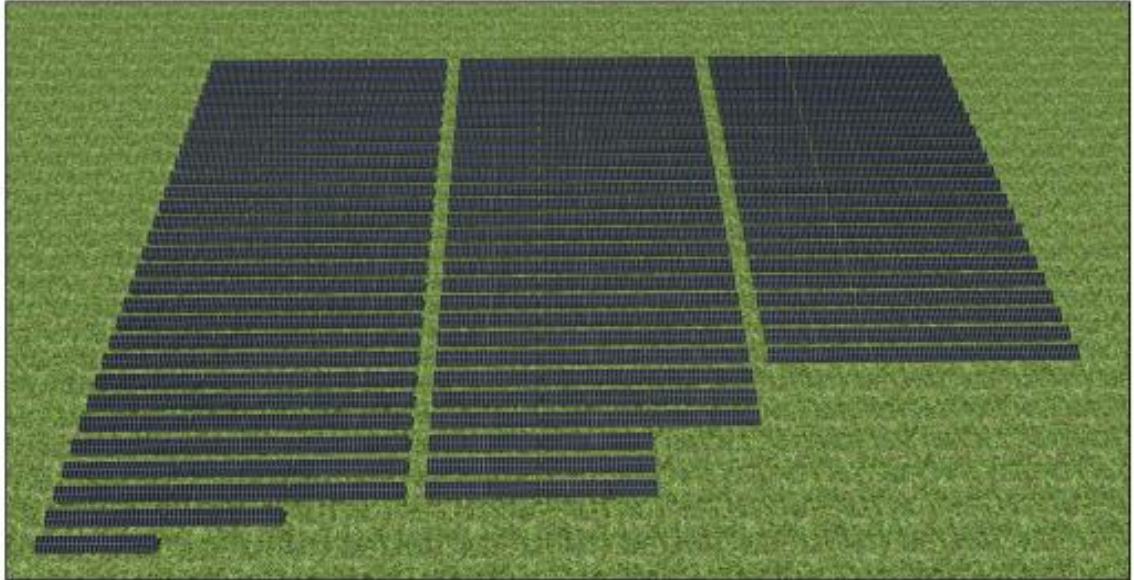
11.4 Ցանկապատում. Կայանի ամբողջ տարածքը ցանկապատվելու է:

Նախատեսվում է արևային կայանի ցանկապատում՝ 1167 գմ երկարությամբ, h=2000մմ բարձրությամբ, m=2045կգ քաշով մետաղացանցով՝ 350 հատ կանգնակներով:

Ենթակայանի տարածքը և ցանկապատվելու է 134,4 մ² մետաղական ցանցով:
Ցանկապատը լինելու է դռնակով՝ 28 պողպատե կանգնակների վրա:

Նկար 6.

Արևային ֆոտովոլտային կայանի տեսքը կառուցումից հետո

Արևային կայանի տեղակայման աշխատանքները տևելու են 4 ամիս՝ ըստ ժամանակացույցի:

№	Աշխատանքի անվանումը	Աշխատանքներ տևողությունը ամիսներով															
		I ամիս				II ամիս				III ամիս				IV ամիս			
1	Նախնական ինժեներական և հողային աշխատանքներ																
2	ԱՖԷԿ-ի 110/10 կՎ և 10/0,8 կՎ լարման ենթակայանի շինարարություն																
3	Կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի հորատում, հենսյունների տեղակայում, շինաղբի տեղափոխում																
4	Կրող կոնստրուկցիաների ձգում, տարածքի ցանկապատում																
5	Մալուխների անցկացում																
6	Հողանցման ցանցի մոնտաժ																
7	Արտաքին լուսավորության համակարգ																
8	Արևային վահանակների տեղադրում																
9	Տարածքի բարեկարգում																
10	Գրունտային ճանապարհի նորոգում																
11	Ենթակայանի և ղեկավարման շենքի ներքին հարդարում																
12	Ինվերտորների տեղադրում և էլեկտրական միացում																
13	Տրանսֆորմատորների էլեկտրական միացում																
14	Տեսահսկման համակարգի մոնտաժում																
15	Կայանի կարգաբերում, գործարկում և ավարտական փուլ																

12. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը Շինարարության և շահագործման փուլերում տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումները

Արևային կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են հողային և շինարարական աշխատանքներ: Այդ նպատակով օգտագործվելու են տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ, կյուբեր, ջրային ռեսուրսներ:

Գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում են ջրամատակարարման և ջրահեռացման, էներգամատակարարման, գազամատակարարման համակարգերը:

12.1 Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ. կայանի կառուցման շինարարության փուլում օգտագործվելու են տեխնիկական և տրանսպորտային միջոցներ՝ 3 հորատող, 1 հարթեցնող, 1 ինքնաթափ, որոնք կարող են լինել կապալառու կազմակերպության տրանսպորտային միջոցները կամ վարձակալվելու են այլ կազմակերպություններից:

Գործունեության իրականացման ընթացքում նոր ճանապարհների կառուցում չի նախատեսվում: Աշխատանքների կատարման համար առանձին շինհրապարակ չի նախատեսվում: Շինարարական աշխատանքների համար նախատեսված մեքենաները և տեխնիկական կայանվելու են հարակից ճանապարհի(գրունտային) եզրին, աշխատելու են հաջորդաբար՝ ըստ անհրաժեշտության:

12.2 Օդային ավազան. գործունեության իրականացման հետևանքով օդային ավազան լինելու են ավտոտրանսպորտի և շինարարական տեխնիկայի շահագործումից արտանետումներ՝ ծխագազերի տեսքով, ինչպես նաև հողային աշխատանքների(փորման, բեռնման, բեռնաթափման), ճանապարհների օգտագործման ժամանակ առաջացող փոշու տեսքով:

12.3 Օգտագործվող բնառեսուրսներ և կյուբեր. գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում է ջրամատակարարման համակարգը:

Ջրային ռեսուրսներ. նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման փուլերում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատողների խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով: Կենցաղային և տեխնիկական նպատակով ջուրը բերվելու է հատուկ մեքենաներով (ջրի ցիստեռ)՝ ըստ պահանջի:

Գործունեության իրականացման շահագործման փուլում աշխատողների համար խմելու և կենցաղային կարիքների համար ջուրը բերվելու է շշերով և բալոններով՝ ըստ կարիքի:

Կեղտաջրերի հեռացում. շինարարության փուլում տեղադրվելու է 90x90 չափերի բիոզուգարան, որի սպասարկումը շինարարության և շահագործման փուլերում կատարվելու է մասնագիտացված ծառայությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Նյութեր. Շինարարության փուլում օգտագործվելու են նաև այլ շինարարական նյութեր՝ ամրան, մետաղ, շինարարական քար, ավազ, ցեմենտ, շեբեն, պողպատե խողովակներ, թիթեղներ, այլումինե հաղորդալար, ներկանյութեր: Շինարարության համար նախատեսված նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններից:

Տարածքում շինանյութերի պահեստավորում չի նախատեսվում: Անհրաժեշտ շինանյութերը գործունեության վայր են բերվելու ըստ տեսակների և անհրաժեշտության, տեղադրվելու են տակդիրների վրա:

Շինարարության փուլում օգտագործվելու է բետոն՝ կայանում արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիայի հիմքերի, հենասյուների, տրանսֆորմատորի յուղընդունիչի փոսի, մալուխային խրամուղու հատվածների կողապատման, դիտահորերի համար: Բետոնը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ համապատասխան մասնագիտական կազմակերպությունների բետոնախառնիչներով:

Հիմքերի նախաշերտի և վերնաշերտի ամրացման նպատակով օգտագործվելու է նաև 1453մ³ ծավալի մանրախիճ: Մանրախիճի տեղադրումը կատարվելու է տոփանումով:

Հիմքերը լցվելու են բազալտի խճով, հետո՝ բետոնը:

12.4 Հողային ռեսուրսներ. Արևային կայանի կառուցման շինարարության փուլում կատարվելու են հողի գրունտի քանդման աշխատանքներ՝ մեխանիզմներով և ձեռքով: Տարածքում բացակայում է բուսահողը:

Հողային կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են՝ արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի, հորատանցքերի, տրանսֆորմատորի և յուղընդունիչի տեղադրման, մալուխային խրամուղիների կառուցման, ցանկապատի հենասյուների, մետաղացանցերի անցկացման համար հողային աշխատանքներ:

Քանդման արդյունքում առաջանալու է ընդհանուր 223,588մ³ ծավալի հողային զանգված.

- 2514զծ ՓՀ մալուխների համար՝ 1410մ³
- 626զծ ՀՀ մալուխի համար՝ 296մ³
- ԱԼ մալուխի համար՝ 472,5մ³
- Հենասյուների տեղադրում՝ 0.088մ³
- Տրանսֆորմատորի տեղադրում՝ 32մ³
- Մալուխային խրամուղի՝ 5մ³
- Յուղընդունիչի տեղադրում՝ 2մ³
- ցանցի խրամուղի՝ 13մ³

Հողային զանգվածի մի մասը՝ 2904մ³ օգտագործվելու է հետլիցքի՝ անցքերի և խրամուղիների լցման համար: Իսկ մնացած 699,412մ³ հողն օգտագործվելու է տարածքների վերականգնման և բարեկարգման համար:

12.5 Կենսաբազմազնություն. Արևային կայանի կառուցման ենթակա տարածքն անտառածածկ չէ: Տարածքում գրեթե բացակայում է խոտածածկը: Մասնակիորեն առկա է տարախոտային բուսականությունը: Այն օգտագործվել է, որպես արոտավայր, որը ժամանակի ընթացքում գերածացվել է: Տարածքում բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակները, կենդանիների բնադրավայրերը:

12.6 Թափոններ. շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ.

- շինարարական աղբի տեսքով՝ կոլեթերի մնացորդներ (ավազ, շեբեն, ցեմենտ, մետաղյա լարեր, պլաստմասե իրեր),
- աղտոտված լաթեր, պարկեր,
- կենցաղային աղբ- կառուցապատման փուլում՝ 408 կգ, շահագործման փուլում՝ 1.224 կգ/տարի:

Շինաղբի կուտակում տարածքում չի նախատեսվում: Շինարարական կոլեթերի մնացորդները (մետաղական մասեր լարեր, այլ իրեր) հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո ամեն օր տեղափոխվելու են Կապալառու կազմակերպության կողմից: Կենցաղային աղբը հավաքվելու է պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և տեղափոխվելու է Կապալառու կազմակերպության կողմից՝ ամեն օր:

Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի կուտակում չի նախատեսվում: Աղբը կուտակվելու է պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և ամենօր տեղափոխվելու է աշխատողների կողմից:

12.7 Լուսավորություն և ջեռուցում. Շինարարական աշխատանքները կատարվելու են տարվա շոգ ամիսներին և ցերեկային ժամերին, ուստի լուսավորության և ջեռուցման անհրաժեշտություն չի լինելու:

12.8 Արտակարգ իրավիճակներ և աշխատանքի անվտանգություն. Շինարարական աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության հնարավոր ռիսկերի առաջացում՝ կապված տեխնածին երևույթների, հրդեհների, հեղուկ կոլեթերի արտահոսքի, աշխատողների վնասվածքների և շահագործվող տեխնիկայի վթարների հետ:

Արևային կայանի շահագործման ընթացքում արտակարգ իրավիճակները կապված են քամու արագության ուժեղացման(փոթորիկ, մրրիկ), երկրաշարժների, սողանքների առաջացման հետ, որոնք վնասակար ազդեցություն են թողնում մարդկանց, կենդանական և բուսական աշխարհի վրա:

12.9 Սոցիալական. շինարարական աշխատանքներին ներգրավվելու են 8 մարդ: Աշխատանքները կատարվելու են 6 օրյա և 8 ժամյա աշխատանքային գրաֆիկով: Ներգրավվելու են հիմնականում համայնքի բնակիչները, որոնք տարածք են հասնելու սեփական տրանսպորտային միջոցներով: Շինարարության փուլում տարածքում աշխատողների համար տեղադրվելու է ժամանակավոր հանգստի կացարան(տնակ): Շահագործման փուլում կայանում աշխատելու է 6 մարդ՝ 2 պահակ՝ 2 հերթափոխով և 2 մոնիթորինգի մասնագետ:

12.10 Բարեկարգում. արևային կայանի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների հեռացում, տարածքի հնարավորինս նախկին տեսքի բերում, օգտագործված ճանապարհի կարգաբերում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյունների եզրային մասերի լիցք և հարթեցում:

Գործունեության տարածքը ցանկապատվելու է՝ 1167գմ «Ռաբիցա» տեսակի մետաղական ցանցով: Ցանկապատը լինելու է մետաղական կանգնակներով՝ 350 հատ,

մետաղական դարպասով, դռնակով:

13. Շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը

Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կապված են լինելու արևային կայանի կառուցման ընթացքում օդային ավազանի աղտոտման, ջրային ռեսուրսների օգտագործման, հողային ռեսուրսների հնարավոր էրոզիայի և աղտոտման, ինչպես նաև թափոնների առաջացման, իսկ շահագործման փուլում կայանի անվտանգ շահագործման հետ: Տարածքը օգտագործվել է որպես արոտավայր, հողային ծածկույթն արդեն իսկ ենթարկել է էրոզիայի: Նախատեսվող գործունեության իրականացման համար նախատեսվում է շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների մեղմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ:

Շինարարության փուլ

13.1 Օդային ավազան.

Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, անհրաժեշտության դեպքում՝ ճանապարհների ջրցան: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին,
- գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով,
- տարածքում նյութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ,
- շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:

13.2 Հողային ռեսուրսներ.

Գործունեության իրականացման վայրում հողի բերրի շերտը բացակայում է: Հողային ռեսուրսների աղտոտումից պահպանելու նպատակով նախատեսվում է .

- հողային զանգվածը կուտակվելու է անմիջական հորատանցքերի հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում,
- այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում՝ հետլցման և տարածքի բարեկարգման համար,
- ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր,

- շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների, իսկ շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանվելու է գրունտային ճանապարհի վրա,
- շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում:

13.3 Կենսաբազմազանություն.

Գործունեության ենթակա տարածքում կենսաբազմազանության պահպանման նպատակով նախատեսվելու է.

- գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցվելու են շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնելու են համապատասխան գերատեսչություններին,
- գործունեության տարածքում շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ ընկերության կողմից պարբերաբար կատարվելու է մոնիթորինգ, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից՝ ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների պոպուլյացիաների հայտնաբերման և դրանց պահպանության նպատակով,
- բուսատեսակների կենսունակության ապահովման նպատակով դրանք տեղափոխվելու և վերատնկելու համար առանձնացվելու է հատուկ պահպանման գոտի,
- շինարարական աշխատանքներն իրականացվելու են բացառապես ցերեկային ժամերին՝ տարածքում հնարավոր գոյություն ունեցող որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար:

13.4 Ջրային ռեսուրսներ.

Գործունեության իրականացման հետևանքով ջրային ռեսուրսների աղտոտում չի նախատեսվում, քանի որ տարածքում բացակայում են գրունտային և մակերևութային ջրահոսքերը: Շինարարության փուլում տեխնիկական ջրի(ջրցան) պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ աշխատողների խմելու ջուրը կմատակարարվի տարաներով(շշերով)՝ ըստ պահանջի:

- ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ անհրաժեշտության,
- շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը բերվելու է պատրաստի վիճակում մասնագիտացված կազմակերպությունների մեքենաներով՝ ըստ պահանջի,
- շինարարության և շահագործման փուլերում աշխատողները կօգտվեն շինարարության փուլում տեղադրվող բիոզուգարանից:

13.5 Թափոններ.

Շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որոնց հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսներ մեղմվելու նպատակով նախատեսվելու է.

- վտանգավոր նյութերի և մետաղական թափոնների կուտակում տարածքում չի նախատեսվելու է,
- շինարարական թափոնները՝ շինաղբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն ամենօր կտեղափոխվեն Կապալառուի կողմից,
- շինարարության ժամանակ առաջացած կենցաղային աղբը ևս ամենօր կտեղափոխվի Կապալառուի կողմից:

13.6 Աղմուկ և թրթռում.

Շինարարության ընթացքում աղմուկը և թրթռումները կապված են լինելու շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի հետ: Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվելու է.

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին,
- տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործվելու են սարքին վիճակում,
- պարբերաբար ստուգվելու և կարգաբերվելու են տեխնիկական միջոցները, տրանսպորտային միջոցների շարժիչները:

13.7 Արտակարգ իրավիճակներ.

Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվելու են.

- նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովելու է հակահրդեհային հիդրանտերով, կրակմարիչներով և շանթարգելներով,
 - մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են,
 - հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:
- Շահագործման փուլում արտակարգ իրավիճակների(քամու ուժեղացում, հրդեհներ, երկրաշարժեր) առաջացման դեպքում կայանի հնարավոր էլեկտրական սնուցման սարքերն անջատվելու են, կատարվելու են վթարափրկարարական և այլ անհետաձգելի աշխատանքներ:

13.8 Աշխատանքի կազմակերպում և աշխատանքի անվտանգություն.

Աշխատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվելու է.

- 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով,
- աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ.հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան,
- աշխատողների համար հատկացվելու են ընդհանուր ծառայությունների տարածք՝ հանգստի և անձնական հիգիենայի կարիքները հոգալու համար(տնակ),
- պահպանվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության

նորմերը, ՀՀ Առողջապահության նախարարության 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2.80 սանտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները,

- շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրվելու են հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ,

- վերահսկվելու է աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառվելու են մեքենաների կուտակումները,

- նվազագույնի են հասցվելու ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը և հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

- պահպանվելու է աշխատողների միջև սոցիալական հեռավորությունը, պարտադրվելու է դիմակների կրումը:

Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը և հեռավորությունը բնակավայրերից, ազդեցությունները կլինեն շատ ցածր:

13.9 Բարեկարգում.

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.

- շինարարական սարքավորումները ապամոնտաժվելու են,

- մոնտաժումից հետո մաքրվելու են մետաղական մակերևույթները,

- շինարարական հրապարակները մաքրվելու են, վերականգնվելու է լանդշաֆտը:

14. Շահագործման փուլ.

Արևային կայանի շահագործման փուլում շրջակա միջավայրի հնարավոր ազդեցությունների մեղմման նպատակով նախատեսվելու է.

- մշտական մոնիթորինգ, հերթափոխային գրաֆիկով՝ 2 աշխատողի միջոցով,

- մշտական գործելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են հեռուստացույց, մոնիտոր՝ անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար:

Ջրային ռեսուրսներ.

- աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում շշերով, աշխատողների կենցաղային և սանիտարական կարիքները հոգալու են սանիտարական հանգույցից (բիոզուգարան),

Հողային ռեսուրսներ.

- ընկերության կողմից հնարավորինս կպահպանվեն գործունեության վայրում ազատ տարածքում խոտածածկ հատվածները,

- հողի խոնավացում՝ ջրցանման միջոցով, որի համար ջուրը տարածք կտեղափոխվի ջրցան մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Կենսաբազմազանություն.

- շահագործման փուլում հնարավորինս նվազեցվելու է տարածքի գիշերային լուսավորությունը՝ կենդանիների որոշ տեսակների բնականոն վարքին չխանգարելու նպատակով:

Թափոններ. Ենթակայանի տարածքում, հողային ռեսուրսների մեջ տրանսֆորմատորային յուղի արտահոսքերը կանխելու նպատակով.

- կառուցվելու է յուղընդունիչ հոր (բաք)՝ երկաթբետոնի, խճաքարի և մետաղական էլեմենտների համակցությամբ,

- յուղընդունիչում հավաքված յուղն, ըստ անհրաժեշտության հեռացվելու և հանձնվելու է համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին,

- վերամշակող կազմակերպություններին է հանձնվելու նաև կայանի շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող այլ մասերը:

Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն. Ենթակայանի և օդային գծի անվտանգության գոտու ապահովումը նախատեսված է ՀՀ կառավարության N363-Ն 02.04.2009թ. որոշման պահանջներին համաձայն:

Տեղադրվելու է.

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր,
- տեսահսկման համակարգ, 48 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ:

Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով.

- ենթակայանի տարածքում հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,
- առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով:

Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 աշխատող, որոնք աշխատելու են հերթափոխով:

Նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ նախագծային փաստաթուղթը, քարտեզագրական նյութերը, գործունեության վերաբերյալ այլ փաստաթղթերի պատճենները՝ տեխնիկա-տեխնոլոգիական լուծումներով և համապատասխան հիմնավորումներով կներկայացվեն փորձաքննության հիմնական փուլում համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության և գնահատման մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդված՝ 2-3-րդ մասեր, որից էլ կբխեն շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումները (ՇՄԱԳ) և դրանց կանխարգելմանն ուղղված մանրամասն միջոցառումները:

Նախատեսվող գործունեության ներդրման արժեքը կազմելու է 3,5 մլն . ամերիկյան դոլլար:

**Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման
պլան**

№	Արտադրական գործընթացում ազդեցության ենթակա շրջակա միջավայրի բաղադրիչները և ազդող գործոնները	Մեղմող միջոցառման անվանումը	Միջոցառման իրականացման պատասխանատու	Վերահսկող
	<p>Ճինարարության փուլ</p> <p>Օդային ավազան</p>	<p>Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> - շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, անհրաժեշտության դեպքում՝ ճանապարհների ջրցան, - գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով, - տարածքում նույնիսկ պահվելու են ծածկված վիճակում անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ, - շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ: 	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

2	Հողային ռեսուրսներ	<p>Գործունեության իրականացման վայրում հողի բերրի շերտը բացակայում է: Հողային ռեսուրսների աղտոտումից պահպանելու նպատակով նախատեսվում է .</p> <ul style="list-style-type: none"> -հողային զանգվածը պահեստավորվելու է անմիջական հորատանցքերի հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում, - այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում հետլցման և տարածքի բարեկարգման համար, -ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր, - շինարարական կյուրերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների, իսկ շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանվելու է գրունտային ճանապարհի վրա, - շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում: 	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ
3	Ջրային ռեսուրսներ	<p>Գործունեության իրականացման հետևանքով ջրային ռեսուրսների աղտոտում չի նախատեսվում, քանի որ տարածքում բացակայում են գրունտային և մակերևութային ջրահոսքերը: Շինարարության փուլում տեխնիկական ջրի(ջրցան) պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ աշխատողների խմելու ջուրը կմատակարարվի տարաներով(շշերով)՝ ըստ պահանջի:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ անհրաժեշտության, -շինարարության համար անհրաժեշտ 	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

		բետոնախառնուրդը բերվելու է պատրաստի վիճակում մասնագիտացված կազմակերպությունների մեքենաներով՝ ըստ պահանջի, - շինարարության և շահագործման փուլում աշխատողները կօգտվեն շինարարության փուլում տեղադրվող բիոզուգարանից:		
4	Կենսաբազմազանություն	<p>Գործունեության ենթակա տարածքում կենսաբազմազանության պահպանման նպատակով նախատեսվելու է.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցվելու են շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնելու համապատասխան գերատեսչություններին, - գործունեության տարածքում շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ ընկերության կողմից պարբերաբար կատարվելու է մոնիթորինգ, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից՝ ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների պոպուլիացիաների հայտնաբերման և դրանց պահպանության նպատակով, - բուսատեսակների կենսունակության ապահովման նպատակով դրանք տեղափոխելու և 	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

		վերատնկելու համար առանձնացվելու է հատուկ պահպանման գոտի, - շինարարական աշխատանքներն իրականացվելու են բացառապես ցերեկային ժամերին՝ տարածքում հնարավոր գոյություն ունեցող որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար:		
5	Թափոններ	Շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որոնց հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսներ մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. - վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնների կուտակում տարածքում չի նախատեսվում, - շինարարական թափոնները՝ շինադբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն ամենօր կտեղափոխվեն Կապալառուի կողմից, - շինարարության ժամանակ առաջացած կենցաղային ադբը ևս ամենօր կտեղափոխվի Կապալառուի կողմից:	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

6	Աղմուկ և թրթռում	<p>Շինարարության ընթացքում աղմուկը և թրթռումները կապված են լինելու շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի հետ, որի համար նախատեսվում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> - շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին, - տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործվելու են սարքին վիճակում՝ աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով, - պարբերաբար ստուգվելու և կարգաբերվելու են տեխնիկական միջոցները, տրանսպորտային միջոցների շարժիչները: 	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ
7	Արտակարգ իրավիճակներ	<p>Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվելու են.</p> <ul style="list-style-type: none"> - նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովելու է հակահրդեհային հիդրատներով, կրակմարիչներով և շանթարգելներով, - մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են, - հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար: <p>Շահագործման փուլում արտակարգ իրավիճակների(քամու ուժգնացում, հրդեհներ, երկրաշարժեր) առաջացման դեպքում կայանի հնարավոր էլեկտրական սնուցման սարքերն անջատվելու են, կատարվելու են</p>	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

		վթարափրկարարական և այլ անհետաձգելի աշխատանքներ:		
8	Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն	<p>Աշխատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> -1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, -աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, -աշխատողների համար հատկացվելու են ընդհանուր ծառայությունների տարածք՝ հանգստի և անձնական հիգիենայի կարիքները հոգալու համար(տնակ), -պահպանվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, ՀՀ Առողջապահության նախարարության 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում 	Կապալառու	«Դիզավայտ» ՍՊԸ

		<p>աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2.80 սանտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները,</p> <p>- շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրվելու են հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ,</p> <p>վերահսկվելու է աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառվելու են մեքենաների կուտակումները,</p> <p>- նվազագույնի են հասցվելու ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը և հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,</p> <p>- պահպանվելու է աշխատողների միջև սոցիալական հեռավորությունը, պարտադրվելու է դիմակների կրումը:</p> <p>Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը և հեռավորությունը բնակավայրերից, ազդեցությունները կլինեն շատ ցածր:</p>		
9	Բարեկարգում	<p>Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.</p> <p>-շինարարական սարքավորումները ապամոնտաժվելու են,</p> <p>-մոնտաժումից հետո մաքրվելու են մետաղական մակերևույթներ,</p> <p>շինարարական հրապարակները մաքրվելու են, վերականգնվելու է լանդշաֆտը:</p>	Կապալառու	«Դիզափայտ» ՍՊԸ

	<p>Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն</p>	<p>յուղերի արտահոսքեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> - կառուցվելու է յուղընդունիչ հոր (բաք)՝ երկաթբետոնի, խճաքարի և մետաղական էլեմենտների համակցությամբ: - Յուղընդունիչում հավաքված յուղն ըստ անհրաժեշտության հեռացվելու և հանձնվելու է համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին: -Վերամշակող կազմակերպություններին է հանձնվելու նաև կայանի շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող այլ մասերը : <p>Ենթակայանի և օդային գծի անվտանգության գոտու ապահովումը նախատեսված է ՀՀ կառավարության N363-Ն 02.04.2009թ. որոշման պահանջների համաձայն:</p> <p>Տեղադրվելու է.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր, - տեսահսկման համակարգ, 48 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ: <p>Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով.</p> <p>-ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,</p>		
--	---	---	--	--

		<p>- առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով:</p> <p>Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 աշխատող, որոնք աշխատելու են հերթափոխով:</p>		
--	--	--	--	--

Գրականություն

1. ՀՀ կառավարության 30 նոյեմբերի 2006 թվականի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶԻ ԹԱԼԻՆԻ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ (ԲՆԱԿԱԿԱՅՐԻ) ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 1728-Ն որոշումը
2. «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր
3. Էներգետիկայի միջազգային գործակալությունը (IEA): Էներգախնայողության ցուցանիշներ. Բաղաքականության շրջանակ, Էդ. IEA, 2014 թ.
4. RENEWABLES 2007 GLOBAL STATUS REPORT, Renewable Energy Policy Network for the 21st Century:
5. Մ.Վ. Գոլիցին, Ա.Ս. Գոլիցին, Ն.Վ. Պրոնինա: «Էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրներ» Էդ. Գիտություն, Մոսկվա, 2004:
6. Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն և արդյունաբերական մասշտաբի արեվային ֆոտովոլտային Էլեկտրակայաններ:
7. ՀՀ կառավարության 2017 թ. հուլիսի 6-ի նիստի՝ Արագածոտնի մարզի 2017-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ Ռ Ա Զ Մ Ա Վ Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն N 29 արձանագրային որոշում:
8. Արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2021թ. մարտի 31-ի 372-Ն հրամանով հաստատված ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի, սեյսմիկ գոտևորման քարտեզների և Բաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀՇՆ 20.04_ Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»:
9. hy.wikipedia.org –ինտերնետային կայք:

Չափելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Կադաստրի
կոմիտե

Սույն վկայականով հաստատվում է 29 մարտի 2021 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«ԴԻՋԱՓԱՅՏ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Արագածոտն, համայնք Թալին ք. Գայի փողոց 85 հողամաս

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ

Տարածամկետ վճարումով անշարժ գույքի առուվաճառքի 04/03/2021թ. գ/մ 1681 պայմանագիր, Լրացուցիչ համաձայնագիր /04/03/2021թ.-ին կնքված տարածամկետ վճարումով անշարժ գույքի առուվաճառքի ներքո/ 23/03/2021թ. գ/մ 2390

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 02-003-0224-0628

Մակերեսի չափը (հա)՝ 15.2555

Նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ էներգետիկայի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 29032021-02-0008, գաղտնաբառ՝ FYDPCS6EABEC

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱԲԵԼ
ԲԱԿԼԱԶՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման
անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 29032021-02-0008, գաղտնաբառ՝ FYDPCS6EABEC

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

Չավելված 2. Էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա

Հավելված 3. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ԱՐԽԱԳՑՈՆՆ ԽԱՐՉ ԹԱԼԻՆ ՀԱՄԱԸՆԶ
(մարզ, համայնք)

ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՂԱՎՔ)

N 08 13 04 2021 թ.

Օբյեկտ 5 ՄԳԿՏ դրվածքային հզորությամբ Արևային ֆոտովոլտային կայանի
կառուցման աշխատանքների
(օբյեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն)
(հավիրճ բնորոշումը, հզորությունը)

Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(3-րդ կատեգորիա)
դիսկալայության աստիճանը (կատեգորիան), նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը ՀՀ Արագածոտնի մարզ, ք.Թային Գայի փողոց 85 հողամաս
(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող << Դիզալայտ >> ՍՊԸ 286.110.1097106, տնօրեն Նարեկ Զևոբյան
(կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը)

ք. Երևան, Արգիշտի փողոց 7/13, բն 18 հեռ` 093-43-40-04
բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը կառուցապատողի 12.04.2021թ. N056/319 հայտը, օբյեկտի էքզիզ
և N 290320021-02-0008 սեփականության իրավունքի վկայականը

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված
կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը 1 (մեկ) տարի
(N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից
ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Ս 1:500)

- Հողամասը գտնվում է Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ
ենթակառուցվածքների նշանակության էներգետիկայի օբյեկտներ
(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և
գործառնական նշանակությունը)
- (*) Հողամասի չափերը 8 հա
(հողամասի սահմանները՝ կորդինատային նշահարմար, մակերեսը (հա))
- Հողամասի առկա վիճակը կառուցապատված տարածք
(ռելիեֆի բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ բանոցան ենթակա) առկայությունը
(օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն))

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները Գալի փողոց
(ճանապարհների անվայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր
և սարքավորումներ
(ջրամատակարարման,
կոյուղու, գազամատակարարման,
տաք ջրի մատակարարման,
էլեկտրամատակարարման,
էլեկտրոնային հաղորդակցության
համակարգեր)

(Նախագծվող հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական
ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ ստորգետնյա)

6. (*) Կից հողամասեր

(Կից հողօգտագործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համաձայն
ներկայացված սխեմայի)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և
(կամ) պատմամշակութային
հուշարձանների տարածքներ
(պահպանական գոտիներ)

բազակայում են
(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատկազգծային
սահմանափակումներ

չկան
(տեղանքում գործող արտարական, պաշտպանվող օբյեկտների,
ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ
սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ԴԱՅՎԱԶՆԵՐԸ
**(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից
ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)**

9. Ճարտարապետահատկազգծային
պահանջներ

համաձայն էսքիզ առաջարկի
(էսքիզով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և
Նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներից, արված քաղաքաշինական
ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից, կամ դրանց բացակասության դեպքում՝
կազմավորված (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից)

9.1. (*) օբյեկտի հեռավորությունը
կարմիր գծից (մետր)

ոստ պահանջվող նորմերի

9.2. (*) հեռավորությունը հարևան
հողակտորներից (օբյեկտներից) (մետր)

ոստ պահանջվող նորմերի

9.3. թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

ոստ պահանջվող նորմերի

9.4. կառուցապատման խտության
գործակիցը (կառուցի(կառույցների)
ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը
հողամասի մակերեսին)

Մինչև 1,0

9.5. կառուցապատման տոկոսը
(կառուցապատվող (անջրանցիկ)
տարածքի հարաբերությունը հողամասի
մակերեսին՝ տոկոսներով(%))

Մինչև 100%

9.6. կանաչապատման տոկոսը

(կանաչապատ տարածքի
հարաբերությունը հողամասի
մակերեսին՝ տոկոսներով (%)

9.7. այլ պահանջներ

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու
շինությունների քանդման կամ
տեղափոխման (ապամոնտաժման)
պայմանները և աշխատանքների
հերթականությունը

բացակայում են

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և
առաջին հարկերի տարածքների
օգտագործման պայմանները

12. (*) հիմնենրական ցանցեր և
սարքավորումներ

Պահանջներ՝ գոյություն ունեցող և նախագծվող
ենթակառուցվածքների ու ցանցերի նկատմամբ

12.1. (*) ջրամատակարարում, կոյուղի,
տաք ջրի մատակարարում

Կցվում է _____
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.2. (*) էլեկտրամատակարարում

Կցվում է համաձայն տեխնիկական պայմանի
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.3. (*) գազամատակարարում

Կցվում է _____
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.4. (*) էլեկտրոնային
հաղորդակցության մարվխատար
կոյուղու (ներառյալ դիտահորը)
տեղադիրը

Կցվում է _____
(համաձայն N 1 հավելվածի 58-րդ կետի 2-րդ ենթակետով
սահմանված ելակետային տվյալների)

12.5. թույլ հոսանքներ

12.6. աղբահանություն

պայմանագրային

13. Տարածքի հիմնենրական
նախապատրաստում

ռեյինֆի նախապատրաստում
(ռեյինֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, հիմնենրական պաշտպանության
միջոցառումները)

14. Բարեկարգում

տարածքի բարեկարգում
(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում,
ճարտարապետական փորձեր, ցանկապատում, գրվազը և այլն)

15. Շինարարական նյութեր

տեղական շինանյութեր

16. Պաշտպանական կառույցներ

չկա
(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության
միջոցառ.)

17. Հակահրդեհային պահանջներ

ըստ պահանջվող նորմերի
(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

ուստ պահանջվող նորմերի
(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

չին հրապարակի կազմակերպման նախագիծ
(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

1 (մեկ) տարի
(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ

պարզ փորձաքննություն
(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծի երաշխավորագիրը՝ հղում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

(իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում շահագրգիռ մարմինների հետ էքզիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 89-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական ընկերակումներ

ուստ պահանջվող նորմերի
(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում

(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման՝ օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում

27. Այլ պայմաններ

ԹԱԼԻՆ ՀԱՍՄԱՅՆԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

(ստորագրությունը, անունը, պաշտոնը)

Ս. Արամյան

Կ. Տ

Չափելված 4.ՉԷՑ-ի կողմից տրված էներգամատակարարման տեխնիկական պայմանը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐ
ELECTRIC NETWORKS OF ARMENIA ЭЛЕКТРИЧЕСКИЕ СЕТИ АРМЕНИИ

«Հ. ք. Երևան, Ա. Արմենակյան փող. 127»

№ ՏՊ-151-35/0274-Հ

«09» 06 2020թ.

ՔԱՇԽՄԱՆ ՑԱՆՑԻՆ ՄԻԱՑՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

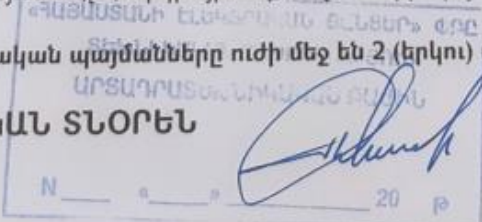
Տրվում է՝ «ԴԻՉԱՓԱՑՏ» ՍՊ ընկերությանը
Պատճենը՝ «Մուսայել» մ/ճ գլխ. ճարտարագետ Ա. Ավագյանին
«Էլեկտրաէներգետիկական Համակարգի Օպերատոր» ՓԲԸ
գլխավոր ճարտարագետ Գ. Բալյանին

Կառուցվող արևային կայանի հասցեն՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզ, համայնք Թալին
Դրվածքային հզորությունը՝ 5000 կՎտ

- Արևային կայանի տարածքում կառուցել համապատասխան հզորության 110/0,8/0,8կՎ լարման ենթակայան:
- Արևային կայանը միացնել «Ախուրյան-2» 110 կՎ օղային գծի №243 հենարանին ճյուղավորումով՝ համաձայն նախագծի:
- Կառուցվող 110 կՎ օղային գծի ուղեգիծը համաձայնեցնել համապատասխան շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ:
- Ռելեական պաշտպանությունը և ավտոմատիկան (ՌՊԱ) նախատեսել համաձայն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հունվարի 17-ի N42-Ն որոշմամբ հաստատված՝ էլեկտրատեղակայանների պաշտպանության* և ավտոմատիկայի սարքվածքին ներկայացվող պահանջների, տեխնիկական կանոնակարգի, ՌՊԱ սարքվածքների ծավալը և սկզբունքները համաձայնեցնելով «ՀԷՑ» ՓԲ և «ԷԷՀՕ» ՓԲ ընկերությունների հետ:
- Նախագիծը նախապես համաձայնեցնել «ՀԷՑ» ՓԲ ընկերության տեխնիկական տնօրինության և «Հաշվարկային Կենտրոն» ՓԲ ընկերության հետ:
- Հաշվառքի սարքերի տեղադրման կետը.** Սահմանազատման կետում՝ արևային կայանը բաշխման ցանցին միացնող 110 կՎ ճյուղավորման սկզբում՝ համաձայն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 17.05.2017թ. N 161Ն որոշմամբ հաստատված Ցանցային Կանոնների թիվ 26 գլխի պահանջների, տեղադրել և օրինականացնել երկկողմ հաշվառք իրականացնող (Реверс) հաշվառքի սարքեր (էլեկտրաէներգիայի հաշվիչի, հոսանքի և լարման չափիչ տրանսֆորմատորների միացությունների համախումբ):
- Արևային կայանի միացումը բաշխման ցանցին կիրականացվի ՀՀ քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից տրված գործարկման եզրակացության, «ՀԷՑ» ՓԲ ընկերության կողմից տրված լարման կարգադրության և էլ. էներգիայի առք ու վաճառքի պայմանագրի առկայության դեպքում:

✓ Տեխնիկական պայմանները ուժի մեջ են 2 (երկու) տարի .

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԵՆ **Դ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ**

N _____ 20 թ

**Յավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, տեսաձայնագրություն,
մասնակիցների ցանկ**

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

11.05.2021թ.

Թալին համայնք

2021թ.մայիսի 11-ին ժամը 12.00-ին «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի /21.06.2014թ: ՀՕ-110-Ն/, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով /առաջին փուլ/, Փաուեր Էներջի ՍՊԸ ներկայացուցիչ «Դիզաֆայտ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման վերաբերյալ առաջինհանրային քննարկումը:

Ելույթ ունեցան՝

Բացման խոսքով հանդես եկավ Թալին համայնքի Կոմունալ վարչության ՀՈԱԿ-ի տնօրեն Գևորգ Գրիգորյանը:

Գ.Գրիգորյանը նշեց, որ հանրային քննարկումը վերաբերում է Արագածոտնի մարզիում արևային ֆոտովոլտային կայանի կառուցմանը: Նշեց, որ նախատեսվող գործունեության տարածքը եղել է արոտավայր, հետո փոխվել է հողերի նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկ հողատեսքի: Այնուհետև ներկայացրեց հանրային քննարկման մասնակիցներին և խոսքը փոխանցեց «Նովալ» ՍՊԸ-ի մասնագետ Թ. Նուրիջանյանին:

Թ. Նուրիջանյանը ներկայացրեց նախատեսվող գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա, նշեց, որ Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման ժամանակ առաջացող հողային ռեսուրսների, կենսաբազմազանության, ջրային ռեսուրսների, օդային ավազանի վրա հնարավոր ազդեցությունները և դրանց նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումները: Նշեց, որ տարածքը մասնակի խոտածածկ է, ջրային ռեսուրսներ՝ գրունտային և մակերևութային ջրեր, հողաբուսաշերտ, ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ և կենդանատեսակներ չկան: Ջուրը բերվելու է, ելնելով օրվա ջրապահանջից՝

շշերով, իսկ տեխնիկական ուրը՝ ավտոցիստեռնով: շխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում: Մոցիալական տեսանկյունից նախատեսվող գործունեությունը ապահովելու է շուրջ 8 աշխատատեղ՝ շինարարության և 7 աշխատատեղ շահագործման փուլում: Հիմնականում ներգրավվելու են հմայնքի բնակիչները: «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի /21.06.2014թ. 20-110-Ն/ և ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N1325-Ն որոշման համաձայն հանրային ծանուցումն իրականացվել է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթով և ծանուցվել է համայնքին՝ նախատեսված ժամկետներում:

«Փառեր էներջի» ՄՊԸ -ի տնօրեն Նարեկ Փափազյանը ներկայացրեց նախատեսվող գործունեության նախագիծը: Մասնավորապես, արևային կայանի հզորությունները, արտադրված էներգիայի չափը, տեխնիկա-տեխնոլոգիական լուծումները:

Նշեց, որ լինելու է 1 ենթակայան, 8 հա-ի վրա տեղադրվելու են արևային պանելները: Տարածքը ցանկապատվելու է, որպեսզի վտանգ չներկայացվի անասունների տեղաշարժի համար:

Համայնքի ներկայացուցիչների կողմից հարց բարձրացվեց, որ աշխատատեղերի համարք առաջնահերթությունը տալ համայնքի բնակիչներին:

Ն. Փափազյանը հուսադրեց, որ այդպես էլ կլինի:

Հանրային քննարկման արդյունքում համայնքի բնակիչները հավանություն տվեցին գործունեության իրականացմանը:

Գ. Գրիգորյանը եզրափակեց հանրային լսումը, նշելով որ ողջունում է տվյալ ներդրումային ծրագիրը, և քանի որ այլևս հարցեր չկան այսքանով ավարտենք հանրային երկրորդ քննարկումը:

Վարող - Թալին համայնքի ղեկավար պարոն Ս. Արամյան

Արձանագրող՝

S. Ղազարյան

[Handwritten signature]

Զեռնարկող - «Փաուեր Էներջի» ՍՊԸ

Ն.Փափազյան

Մասնակիցների ցանկ

«Դիզվիայտ» ՍՊ ընկերության կողմից Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ հանրային քննարկումներ /1-ին քննարկում/: 11.05.2021թ.

Հ/Հ	Անուն, Ազգանուն	Տեղեկատվություն	Հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1.	Սևակյան Աննապետ	համայնքի ներկայացուցիչ, տնայնապետ	094-59-40-41	Աննա
2.	Սարգսյան Պարույր	քաղաքի համայնքի քննիչ	077-50-91-52	Սարգսյան
3.	Ավետիսյան Պարսևուհի	քաղաքի համայնքի քննիչ	093-03-35-22	Ավետիսյան
4.	Մուսաբեկյան Վահագն	քաղաքի համայնքի ներկայացուցիչ	078 002757	Վահագն
5.	Սարգսյան Զորիկ	քաղաքի համայնքի ներկայացուցիչ	093 765113	Սարգսյան
6.	Սարգսյան Մարգարիտ	քաղաքի համայնքի ներկայացուցիչ	099-82-78-32	Սարգսյան
7.	Սարգսյան Մարգարիտ	"Քաղաքի համայնքի" ՍՊԸ	094-52-05-03	Սարգսյան
8.	Սարգսյան Մարգարիտ	"Պրիվատայզ" ՍՊԸ	044-96-96-96	Սարգսյան
9.	Սարգսյան Մարգարիտ	քաղաքի համայնքի քննիչ	077-00-18-54	Սարգսյան
10.	Սարգսյան Մարգարիտ	քաղաքի համայնքի քննիչ	099 137259	Սարգսյան
11.	Սարգսյան Մարգարիտ	քաղաքի համայնքի քննիչ	093 57 84 91	Սարգսյան
12.	Սարգսյան Մարգարիտ	"Քաղաքի համայնքի" ՍՊԸ	093 14 69 92	Սարգսյան
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				

Հավելված 6. Թալինի համայնքապետարանի քաղաքապետարանի նախնական համաձայնությունը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱԳԱՏՈՏՆԻ ՄԱՐԶ		REPUBLIC OF ARMENIA ARAGATSOTN MARZ
ԹԱԼԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ	MUNICIPALITY OF TALIN
0501 ք. Թալին, Գայի 1 Հեռ.՝ (0249) 2-25-46, 2-24-19 Ֆաքս՝ (0249) 2-31-38 Էլ. հասցե: taliniqaxaqapetaran@list.ru « 11 05 2021 » ք.	№ 056/345	0501 t. Talin Tel: (0249) 2-25-46, 2-24-19 Fax: (0249) 2-31-38 E-mail: taliniqaxaqapetaran@list.ru
<p><<Փաուեր Էներջի>> ՍՊԸ ներկայացուցիչ <<Դիզափայտ>> ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Արագածոտնի մարզի Թալին համայնքի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուման վերաբերյալ համայնքը տալիս է իր նախնական համաձայնությունը :</p>		
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝		ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԱՄՅԱՆ